ANARCHISME

Brochure 32497

C.I.R.A.

SCHOLINGSTEKSTEN

R E C T I F I C A T I E

Op pagina 2 staat een wel zeer hinderlijke fout. In de tweede kolom onder de witte spatie staat: " met demokraties bedoelen zij georganiseerd van boven naar beneden. De oplettende lezer heeft het al bemerkt: het moet uiteraard precies andersom. Anarchisten staan een maatschappij voor, die van beneden naar boven is georganiseerd. Pak dus even een pen of iets dergelijks en verbeter deze gruwelijke fout, voor meer lezers hiervan het slachtoffer worden.

A-scholingsteksten, Roermond 1981-4.
ORA, H. Geeststraat 23, Roermond.
Giro: 39 57 87 4 tnv ORA, Roermond.
Tel: 04750-17284/19216.

→ Bakunin: Anarchisme, Staat + Dictatuur.

HET ANARCHISME EN DE VRIJHEID

Centraal in de theorie van het anarchisme staan de waarde en de waardigheid van het menselijk individu. Juist door het individu centraal te stellen onderscheidt het anarchisme zich van het liberalisme, de sociaal-demokratie en het marxisme. Laatstgenoemde theorieën gaan slechts van massa's uit en zien het individu als een vervangbaar deel van die massa's. Het anarchisme ziet de massa als optelsom van alle individuen. Je zou de massa kunnen beschouwen als een abstraktie van de individuele, maar konkrete mensen. Het individu is konkreet, wanneer je het alleen als deel van een abstrakte massa ziet ga je van ieder individu ook een abstrakt individu maken: geen mens meer, maar een ding.

De mens is een sociaal wezen. Hij kan niet zonder zijn medemensen. Hij is (en voelt zich) pas mens als de mensen om hem heen hem als zodanig erkennen. Een mens, die temidden van dieren leeft kan door deze dieren niet als mens erkend worden. Wanneer je er dieper over nadenkt, betekent dit ook: een slavendrijver is geen mens, want hij kan door zijn slaven niet als zodanig erkend worden. Ook de slaven zijn geen mens, maar slaaf, omdat de slavendrijver hen zó en niet anders erkent. Een generaal of een direkteur is geen mens, omdat zijn ondergeschikten hem als generaal of direkteur zien. Die ondergeschikten zijn slechts ondergeschikten en van hen wordt verwacht dat ze zich als ondergeschikten gedragen, niet als mensen.
Een mens is pas mens, als hij door zijn medemensen als gelijke erkend wordt. Daarvoor moeten alle mensen gelijk zijn, dus: hiërarchiese strukturen zijn uit den boze. Vandaar het anti-autoritaire karakter van het anarchisme.
Een zaak die hiermee samenhangt, is de vraag: waarom leven wij op aarde? Niet, om ons ellendig te voelen! Ons hele leven is juist gericht op het bereiken van het geluk.
Gelukkig kan de mens pas zijn wanneer niemand hem kan onderdrukken of kan dwingen tot het leiden van een ongelukkig leven. Dus wanneer alle mensen in gelijkheid met elkaar leven.
Anders gezegd: ik ben niet gelukkig en kan niet gelukkig zijn, wanneer iemand anders ongelukkig is.

In deze gelijkheid en in dit geluk is juist de vrijheid gelegen. Ik ben pas vrij, wanneer alle mensen om me heen, mannen vrouwen en kinderen, van welk ras dan ook, even vrij zijn als ik.
Mijn vrijheid gaat dan ook niet, zoals het liberalisme doet voorkomen, ten koste van de vrijheid van een ander, maar is daar juist afhankelijk van. Een slaaf is niet vrij, maar gebonden aan zijn meester. Maar die meester is ook niet vrij, ook hij is aan zijn slaven gebonden. Zonder slaven was hij geen meester, was hij een niemand. Vrijheid is ten zeerste gebonden aan het begrip mens zijn, als mens erkend worden, dus als gelijke erkend worden. Vrijheid zonder gelijkheid is geen vrijheid, maar dwang en despotisme. In het "socialistiese" Rusland is vrijheid onmogelijk, omdat daar geen gelijkheid heerst. De partijbonzen zijn - om met George Orwell te spreken - "meer gelijk" dan de andere burgers. Het anarchisme verwerpt dan ook alle maatschappijvormen, die de vrijheid prediken, maar de ongelijkheid in stand houden. Sterker nog, het anarchisme gelooft dat het niet alleen mogelijk, maar zelfs noodzakelijk is naar een maatschappijvorm te streven, waar vrijheid en gelijkheid hand in hand gaan. Als voorwaarde om de mens mens te laten worden. En om te kunnen komen tot een gelukkig leven met alle mensen over de hele wereld.

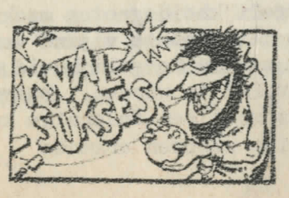

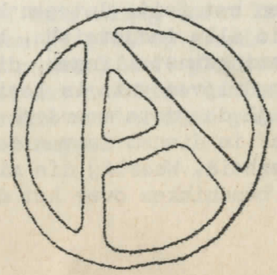

ANARCHISTIESE MAATSCHAPPIJKRITIEK

We leven in deze maatschappij een ongelukkig leven. Wie zegt, dat hij zich wel gelukkig voelt, liegt, want zijn geluk gaat in deze maatschappij altijd ten koste van andermans geluk. Iedereen weet of zou moeten weten, dat onze welvaart tot stand is gekomen ten koste van de welvaart in de derde wereld. En nog dagelijks zo tot stand komt.
Iets anders is dat alle rijkdommen op deze aarde, die de mens tot stand heeft gebracht, geproduceerd zijn door arbeiders. Gebouwen, wegen, elektriciteit, voedingsmiddelen, kleding, vervoersmiddelen, noem maar op: ze zijn alle door arbeiders gemaakt.
De arbeiders plukken echter niet zelf de vruchten van hun arbeid. Ze werken vaak onder mens-onwaardige omstandigheden. Ze beslissen niet zelf over hoe ze produceren, wat, waarom, voor wie en hoeveel. Het wordt allemaal voor hun beslist door managers, commissarissen, aandeelhouders en eigenaren van bedrijven. Dezen op hun beurt laten zich leiden door de ontwikkelingen op de internationale financiëel-ekonomisse markt. Een markt die naar kapitalisties model is ingericht. Die niet is afgestemd op het produceren al naar de bestaande behoeften, maar louter en alleen op het maken van winst.
Bovendien beslist het leidinggevend kader in de bedrijven onder welke omstandigheden de arbeiders moeten werken, leven en wonen.
Dit is een situatie, die anarchisten afwijzen. Willen we als mensen in vrijheid aan ons geluk werken, dan moeten op de eerste plaats zij, die voor de produktie zorgen, zelf kunnen beslissen over hun werk-, leef- en woonsituatie. Anarchisten zijn daarom allereerst tegen de privaateigendom aan produktiemiddelen, anders gezegd: tegen het feit, dat een kleine minderheid alle industrieën, banken, verzekeringsinstellingen, dienstverlenende bedrijven enz. in bezit heeft, terwijl de grote meerderheid als loonslaaf in dienst is van de kleine minderheid. Waarbij die minderheid kan beschikken over het door de arbeiders geproduceerde kapitaal. En arbeiders kan ontslaan wanneer het de eigenaren zo uitkomt.
Anarchisten zijn voor het zelfbeheer van de industrieën door de arbeiders. Vanuit dit arbeiderszelfbestuur kan de maatschappij demokraties worden opgebouwd in een federatief orgaan, dat samen met een federatie van demokraties gevormde konsumentenraden de huidige staat moet vervangen.
Om zover te komen zullen de arbeiders zich moeten organiseren. Niet zoals nu in vakbonden of politieke partijen. Maar in zelfstandige, dat wil zeggen onafhankelijke en niet aan politieke partijen gebonden fabriekskomitées, die in de strijd voor een menswaardig bestaan geleidelijk aan tot zelfbeherende arbeidersraden worden.

Anarchisten wijzen erop, dat een nieuwe maatschappij demokraties moet en kan zijn. Met demokraties bedoelen zij: georganiseerd van beneden naar boven en niet, zoals nu onder parlementaire verhoudingen, andersom.
Anarchisten zijn voorstander van de directe demokratie, dat is: directe verkiesbaarheid van afgevaardigden, maar óók direkte afzetbaarheid.
Zulks bevordert de kontrole, die de basis op de uitvoerende organen kan uitoefenen.
Anarchisten zijn tegenstander van de parlementaire demokratie, omdat die tot stand komt dankzij (of ondanks, hoe je het maar bekijkt) een gebrek aan informatie en kontrole aan de basis, en omdat er geen afzettingsprocedure mogelijk is. Op de tweede plaats heeft het parlement tegenover de oppermachtige kapitaalverschaffers en dito-eigenaren toch niks te vertellen, en is dus in feite een wassen neus.
Anarchisten zijn ook tegen de staat, omdat de staat de huidige hiërarchiese strukturen kunstmatig in stand houdt en daarmee het kapitalisme verdedigt en de ongelijkheid groter maakt. De staat is de grootste vijand van de vrijheid en van de gelijkheid en dient dus opgeruimd te worden. Daarvoor in de plaats moet een federatie komen van demokraties gekozen organen met uitvoerende bevoegdheden in wijken, industrieën, enz.

Anarchisten zijn ook tegen politieke partijen, omdat die naar het voorbeeld van de staat hiërarchies georganiseerd zijn. Ook staan ze de direkte organisatie van arbeiders, boeren, studerenden, vrouwen en minderheidsgroepen in de weg. Ze proberen alle verzet via de partijstruktuur in de staatsorganen te kanaliseren. Anarchisten stellen de direkte machtsvorming aan de basis voorop en niet de parlementaire aktie. Alle politiek is immers machtspolitiek, en macht vorm je aan de basis, niet in het parlement. Bovendien hebben we het parlement en de andere staatsorganen niet nodig om tot veranderingen te komen. We kunnen slechts op eigen kracht en organisatie vertrouwen. Ook al, omdat niemand beter dan de groep waar het om gaat weet, hoe haar belangen het beste verdedigd kunnen worden. Beter dan welke partij of kommissie dan ook! Die laten zich - als het erop aan komt - door allerlei onkontroleerbare en oneigenlijke belangen leiden, vooral dan de belangen van de kommissie-, raads- en parlementsleden zelf!

ORGANISATIE

Anarchisten verwijten kommunisten en sociaaldemokraten, dat ze in plaats van de oude burgerlijke kerk een nieuwe linkse kerk aan het opbouwen zijn. Een kerk die in wezen niet verschilt van de bestaande. Anarchisten wijzen erop, dat het vechten voor een vrije en demokratiese maatschappij alleen maar kan vanuit een organisatievorm, die zelf vrij en demokraties is. De zelf-organisatie van de onderdrukten biedt hiervoor betere garanties dan de autoritaire struktuur van een partij.

P L A K K E N

Improvisatie is het voornaamste wapen van de revolutionair. Daarom bijgaand een inleidend kursusje illegaal plakken. Deze kursus hebben we overgenomen uit het blad De Vrije Socialist en is afkomstig van de hand van Ir. J. Waterman:
Affisjes plakken is de praktiese basis van veel politiek aktivisme. Plakken is niet spektakulair, maar wel nuttig. Trouwens het kan nog erg spannend worden als de politie je bezig ziet.
Ik zal nooit die keer vergeten toen een witte peogeot met twee tuten erin achter ons stond, terwijl ik het affisje aanstreek dat mijn maat aanbracht. "Wegwezen", zeiden we tegen elkaar. We renden ieder een andere kant op. Daar ging ik in looppas, verwoed trachtend niet te morsen met mijn emmertje plaksel-in-plastik-tas dat ik nog steeds vasthield.
En inderdaad ik knoeide niet. Maar ik werd evenals mijn maat wel gepakt. Fout dus, in zo'n geval kun je beter het emmertje achter je leeggieten of het gewoon laten vallen en rennen voor je leven. Materiaalverlies moet je nu eenmaal inkalkuleren bij dit werk.
Maar nu ter zake.
Behangselplaksel is het beste. Gewoon een doosje Perfax (125 gram) voor gewoon behang, dus niet de extra dure kwaliteit met kunsthars. Sommige grootwinkelbedrijven hebben een eigen merk dat goedkoper is. Ook best, maar laat je niet verneuken. V&D bijv. verkoopt een kartonnen doosje, exact zo groot als Perfax, maar met slechts 80 gram inhoud.
Maak dit plaksel aan volgens het voorschrift op de verpakking, ga daarbij uit van de hoeveelheid water voor licht behang. Voeg hier - als het even kan - waterglas aan toe. Ongeveer een kwart liter door vijf liter plaksel. Dit waterglas of natronloog vormt kristallen, waardoor je goed op gladde oppervlakken (glas, marmer) kunt plakken. Het schijnt dat dezelfde werking ook verkregen kan worden door gewoon suiker toe te voegen.

ANARCHISME IS GEEN TERRORISME

Een van de voornaamste uitgangspunten waarop het anarchisme zich baseert, is de eenheid in de doel-middelenrelatie.
Eenvoudiger uitgedrukt: het middel, waarvan je gebruik maakt om het doel te gebruiken, moet wezenlijk overeenstemmen met het doel. Voor anarchisten gaat het gezegde: "het doel heiligt de middelen", niet op.
Het doel is een op vrijheid door gelijkheid berustende, van onder naar boven georganiseerde maatschappij van zelfstandige produktie- en konsumptie-eenheden, die zich plaatselijk, regionaal, nationaal en internationaal organiseren in een federatieve associatie.
Om dit doel te bereiken moeten de hedendaagse revolutionaire anarchisten en hun organisaties middelen gebruiken die de kiem van het gestelde ideaal reeds in zich dragen. Zij organiseren zich op basis van autonomie, decentralisme en federalisme.
In elk middel om een gesteld doel te bereiken moeten de wezenlijke fundamenten van dit doel gewaarborgd zijn.
Het anarchisme stelt een maatschappij zonder geweld voor. Wezenlijk voor een libertaire groep is dan ook een niet op militaire leest geschoeide organisatie. Pacifisme en anarchisme hebben daarom ook overeenkomsten, die niet verontachtzaamd mogen worden.
Nu zijn er uiteraard situaties denkbaar, waarin gewapende strijd tegen onderdrukkers geboden is. Maar ook in deze situaties moet de doel - middelenrelatie een uitgangspunt blijven. Indien door ons, anarchisten, verzet geboden moet worden, dan kan dat onder de zwart-rode vlag alleen met de overduidelijke steun van een groot deel der bevolking geschieden. Dit verzet leidt bovendien geen autonoom bestaan, maar is ondergeschikt aan de beslissingsbevoegdheid van regionale basisgroepen, en komt daar ook uit voort.
De strategie van de Rote Armee Fraktion (RAF) en van de Rode Brigades staat ver van het anarchisme af. Hier is immers niet de bevolking bezig met de opbouw van een nieuwe maatschappij, maar probeert een kleine groep intelektuelen de staat tot fascistiese terreur te provoceren.

VERVOLG KURSUS PLAKKEN

Laat het mengsel een kwartiertje staan opstijven. Gebruik een emmertje dat zo klein is, dat je 'm in een plastik zakje kunt stoppen. Liefst zo, dat je het gemakkelijk en onopvallend kunt vervoeren.

BORSTEL
Het beste is een borstel, die dwars op de steel staat en dus niet in het verlengde van het handvat.
Dus geen autentieke behangborstel, maar een klein veegborsteltje, die niet te hard is (want dat spettert zo).

AFFISJES
Neem nooit meer dan zo'n twintig affisjes tegelijk mee. Grote stapels zijn in het verleden al door de politie in beslag genomen doordat de plakkers met de hele oplage op pad gingen.
Beter terugkeren en een nieuwe lading halen.
Soms, vooral bij grote affisjes, is het handig ze in elkaar op te rollen zodat je er steeds van buitenaf een van af kunt trekken. Als je een stapel opelkaar-liggende grote affisjes oprolt, zitten ze allemaal klem.
Als ze niet zo groot zijn (formaat A3 of B4) is het voldoende de hele stapel dubbel te klappen.

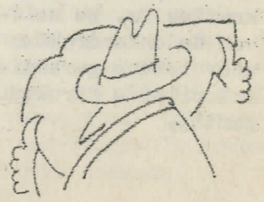

De dadendrang van de RAF en de Rode Brigades heeft veeleer iets te maken met revolutionair ongeduld.
Er is een bekende uitspraak van Bakoenin, die we in dit verband niet onvermeld laten: "Iedereen, man of vrouw, jong of oud, wordt slechts door eigen ervaring wijs, NOOIT door de ervaring van anderen."
Iemand, die allerlei ervaringen opdoet als aktivist voor het socialisme, is maar al te vlug geneigd te denken dat de massa diezelfde ervaringen heeft. Het stelt veel aktivisten diep teleur te ontdekken dat zulks meestal niet het geval is. Een aantal aktieven knapt dan af, anderen gaan denken dat zij als "intellectuele voorhoede" leiding moeten geven aan de strijd van de arbeiders. Zij vervallen al snel in dogmaties voorhoedepartij-denken, in het marxisme-leninisme.
Weer anderen gaan denken dat gewapende strijd de enige weg naar de revolutie is. Zij vervangen de massa-beweging door gewelddadige akties van een klein groepje diehards.
Het enige gevolg hiervan is, dat de massa van de bevolking meer van deze groepjes vervreemd raakt dan van haar kapitalistiese uitbuiters.

Halverwege de vorige eeuw was het de socialist Blanqui, die als eerste een organisatiemodel bedacht om de staatsmacht te doen wankelen. Hij vond de massa der arbeiders te dom om uit zichzelf de weg naar het socialisme te vinden. Een kleine groep beroepsrevolutionairen moest door terreurdaden de staat in staat van ontbinding brengen en daarop een arbeidersvriendelijke diktatuur instellen. Lenin heeft in feite meer met Blanqui gemeen dan met Marx, die het "Blanquisme" afwees. Marx wees erop dat een revolutie die niet het werk van de arbeiders zélf is, tot mislukken gedoemd is. En daar helpt geen nog zo vastberaden voorhoede iets aan.

Gewapend verzet is pas mogelijk, als dit door een groot deel van een zich revolutionerende bevolking gedragen wordt. Dit gewapende verzet dient in dat geval zeer beslist ondergeschikt te zijn aan de werkelijke revolutionaire organisaties en daaruit direkt voort te komen.

Tenslotte is er nog een laatste toelichting noodzakelijk op het ontstaan van gewelddadige groepen in Europa en de U.S.A.
We leven in een konsumptiemaatschappij. Je gooit een gulden in een automaat, je duwt op een knopje en het gewenste kleinood is in je bezit. Of je neemt een lening op bij een bank en reeds staat daar de glimmende eend voor de deur. Gemakkelijk ontstaat zo de mentaliteit van de direkte behoeftebevrediging; in tegenstelling tot vroeger wordt er niet meer langdurig gewerkt en gespaard, voordat men in zijn behoeften kan voorzien. Vroeger leerde men elke behoefte uit te stellen tot haar realisatie mogelijk was. Nu kunnen veel behoeftes direkt bevredigd worden.
De mentaliteit die zo ontstaat, is er een van ongeduld en egoïsme volgens de slechtste liberale tradities. Licht komt men tot de overtuiging, dat de behoefte aan een socialistiese maatschappij stante pede bevredigd dient te worden. Men gooit er een stel machine-pistolen en handgranaten tegenaan en reeds waant men het rode ochtendgloren in het verschiet. Vergeten wordt, dat het socialisme niet uit een automaat komt, waar je een gulden in gooit en op een knopje duwt. Evenmin kan het socialisme op afbetaling gerealiseerd worden door bankovervallen en de aankoop van wapens.
Het socialisme vergt werk aan de basis door ontelbare kleine, onbelangrijke mannetjes en vrouwtjes. Die veelal onbekend zullen blijven. Maar in hun omgeving als werkelijke, betrouwbare en kontroleerbare socialisten bekend staan.
Dit is de weg die het anarchisme volgt.

Want wie tegen de konsumptiemaatschappij is, gebruike haar methodes niet!

ANARCHISME: GOD NOCH MEESTER

HET ANARCHISME: BEVELEN NOCH GEHOORZAMEN

De ideeën van het anarchisme zijn het eerst ontstaan tijdens de Franse Revolutie van 1789. Binnen de grote volksbeweging, die toen ontstond om een eind te maken aan de macht van de adel, waren er groepen mensen die vonden, dat eigenlijk alle macht aan héél het volk ten deel moest vallen. Niet aan een regering, die eens in de zoveel jaar gekozen wordt. Maar aan komitees, die direkt door het volk gekozen en voortdurend gekontroleerd worden - en die samen afgevaardigden kiezen in regionale, nationale en internationale raden.

Dit idee werd door een groot deel van de arbeidersbeweging in de vorige en het begin van deze eeuw overgenomen. In Nederland staat Domela Nieuwenhuis bekend om zijn anarchistiese ideeën. Een van die ideeën was en is ook, dat de arbeiders er niets aan hebben om partijen te steunen of om op die partijen te vertrouwen. Anarchisten boycotten verkiezingen en roepen burgers op niet te gaan stemmen. Het anarchisme vindt dat iedere groep mensen, die door maatschappelijke verhoudingen benadeeld wordt, zichzelf moet organiseren. Niet in partijen, zoals kommunisten, sociaal- en christendemokraten of liberalen dat doen. Maar in zelfstandige aktie-, buurt- en bedrijfskomitees.

Filosofie van de anarchie

Centraal staat bij het anarchisme de waardigheid van elk individu. Het anarchisme is tegen de onderdrukking van de ene mens door de andere. Deze onderdrukking is mogelijk omdat er in de maatschappij zo'n grote ongelijkheid heerst. Onderdrukking, uitbuiting en machtsmisbruik kunnen pas tot een einde komen als iedereen in maatschappelijk opzicht gelijke rechten en kansen heeft. Het anarchisme leert dan ook - in tegenstelling tot het partij-kommunisme: geen vrijheid zonder gelijkheid! Daarom wordt het anarchisme ook wel anti-autoritair genoemd. Het accepteert geen enkele opgedrongen autoriteit.
Ja maar, zegt dan iemand, dan krijg je toch een ontzettende chaos! Als niemand meer naar niemand wil luisteren is het einde zoek.
Natuurlijk zullen er mensen zijn die in een positie zitten van waar uit ze richtlijnen moeten geven aan andere mensen. Daar is ook niks op tegen.

Maar zo'n positie kan al heel gauw machtsmisbruik in de hand werken. Iemand in zo'n positie moet dus kontroleerbaar zijn voor mensen, met wie hij moet samenwerken. En de mensen die direkt met hem te maken hebben moeten de mogelijkheid hebben om die man of vrouw aan de kant te schuiven, wanneer hij/zij zijn/haar positie ten eigen bate of om andere redenen zou gaan misbruiken. Pas dan kan er gesproken worden van een echte demokratie.
Hetzelfde geldt voor grotere organisaties. Een regering moet vervangen worden door een federatie van regionale raden, die op hun beurt weer een federatie van plaatselijke groepen zijn. Ook in de bedrijven moeten demokraties gekozen arbeidersraden beslissen over alles wat met de produktie te maken heeft. Natuurlijk is er ook in zo'n situatie nog een direktie, maar die is onderworpen aan de kontrole van de arbeiders. Wanneer de direktie haar macht misbruikt, kan zij onmiddellijk aan de kant geschoven worden.
In wijken en buurten moeten de wijkbewoners zelf beslissen over alle zaken die betrekking hebben op hun direkte woonomgeving. Alle gegevens, vragen en verlangens van arbeiders, woningzoekenden, wijkbewoners, scholieren, bejaarden, invaliden etc., worden zo demokraties mogelijk naar boven doorgespeeld. Daardoor voelen de mensen zich direkt bij alle beslissingen betrokken en gaan zij zich meer voor allerlei maatschappelijke zaken interesseren. Valt de wat nu mooi omschreven wordt als "politieke apathie" weg. Ook al, omdat er dan geen vadertje staat meer is die alles maar achter je rug om regelt.
Kortom: anarchisten zijn niet zomaar tégen de staat: ze hebben een alternatief dat werkbaar, mogelijk en nodig is.

ANARCHISME EN MARXISME-LENINISME

Anarchisten zijn sedert de Russiese revolutie fervente tegenstanders van het marxisme-leninisme. Reeds in 1917 waarschuwden zij voor de nieuwe diktatuur, die door de kommunistiese partij onder leiding van Lenin en Trotzky in Rusland tot stand zou komen. Een waarschuwing, die door veel linkse groepen tóen niet serieus werd genomen en als "kleinburgerlijk gezwets" afgedaan. De geschiedenis heeft de anarchisten echter in het gelijk gesteld.

Lang vóór de Russiese revolutie, in de tweede helft van de vorige eeuw, viel een Russiese revolutionair Marx aan met de beschuldiging, dat het marxisme tot staatsdiktatuur zou leiden. Deze revolutionair, Bakoenin genaamd, vreesde dat de marxistiese partij-organisatie niet de sociale revolutie zou doorvoeren, maar slechts de staatsmachine in handen wilde krijgen met behulp van de arbeidersklasse. De staat zou blijven voortbestaan met heel haar repressie-aparaat en zou niet dulden, dat naast haar almachtige organisatie een revolutionaire, demokratiese radenorganisatie zou worden opgebouwd. Marx echter bleef van mening, dat Bakoenin de zaken overdreef. Hij stelde, dat de staat vanzelf zou afsterven en dat een kommunistiese partij geen obstakel vormt voor de radendemokratie.

DE PARTIJ

Het aloude geschil tussen Marx en Bakoenin is nu nog altijd aktueel. Marx stelde de oprichting in elk land (lees:staat) voor van een centraal politiek orgaan, dat leiding moet geven aan de strijd van de arbeiders. Dit principe werd later verder door Lenin uitgewerkt. De Leninistiese partij-organisatie zit als volgt in elkaar:
de basis (de lokale afdelingen) is ondergeschikt aan de regionale en nationale organen. Het nationale orgaan, het kongres, officiëel samengesteld uit afgevaardigden van de lokale en regionale afdelingen, kiest een centraal komitee, een soort van algemeen bestuur. Voor het overige heeft dit kongres weinig invloed op het Centraal Komitee, omdat een kongres slechts eens per jaar of per vijf jaar gehouden wordt.

Het Centraal Komitee tenslotte kiest uit haar midden enkele leden in het politieke bureau of polit-bureau, een soort dagelijks bestuur. In feite is het polit-bureau het hoogste orgaan van de marxisties-leninistiese partij. Bovenstaand organisatieprincipe wordt in de leninistiese terminologie "Demokraties-Centralisme" genoemd.

Anarchisten verwerpen dit soort autoritaire organisatievormen. Deze manier van organiseren kon wel afgekeken zijn van de huidige staatsorganisatie. Bovendien geeft een dergelijke struktuur zekerheid voor de lieden aan de top, die intern en ongekontroleerd de zaken kunnen regelen. De macht van de basisafdelingen is uiterst beperkt. Doorgaans is het zo, dat het Centraal Komitee het beleid uitstippelt voor de te volgen politiek. De funktie van de basisgroepen van de partij is dan dat zij dit beleid dienen uit te voeren. Dus niet de basis, waar volgens anarchisten de macht hoort te liggen, de uitgebuite mensen zélf, niet deze basis beslist, maar het Centraal Komitee. Weliswaar kan dit Komitee op het kongres bekritiseerd worden en zelfs vervangen. Echter doorgaans ontbreekt het lokale afdelingen aan mogelijkheden, hun bestuur afdoende te bekritiseren. Bovendien is de kritiek, geleverd door één of enkele lokale afdelingen voor andere groepen vaak nieuw en onbekend, zodat het moeilijk is een meerderheid te vormen en het Komitee te vervangen.
Een bijkomende faktor is dat marxisties-leninistiese partijen werken met zogenaamde "vrijgestelden". Deze vrijgestelden zijn in dienst van de partij. Krijgen daar loon voor en zijn full-time met partijwerk bezig. In een organisatie waar de burokratie al door haar opbouw van boven naar beneden verzekerd is, is dit niet onlogies. Onsocialisties is het echter wel. Deze nieuwe bonsjes krijgen al gauw een machtspositie, en macht korrumpeert. De meeste vrijgestelden hebben bovendien zitting in het dagelijks bestuur (Polit-bureau) en het Centraal Komitee.

Zij beslissen welke informatie wel of niet aan basisgroepen wordt doorgegeven. Zij hebben een volledige informatiekontrole. Dat maakt het de basisorganen onmogelijk, de bonsjes van het Centraal Komitee op hun juiste waarde te beoordelen en te bekritiseren.

Anarchisten zijn voor een socialistiese organisatie, opgebouwd van beneden naar boven, waar geen plaats is voor vrijgestelden, of hooguit voor vrijgestelden met een maximum ambtstermijn van enkele maanden of een jaar. In een anarchistiese organisatie zijn de basisafdelingen autonoom, dwz. zelfstandig. Zij sluiten zich vrijwillig bij landelijke en internationale initiatieven aan. Zij hoeven dit echter niet. Niemand en geen enkele Centrale kan een anarchistiese basisgroep tot een of andere stellingname of aktie dwingen. De macht is, waar hij thuishoort: aan de basis.
Leninisten verwijten anarchisten, dat ze tegen organisatie zouden zijn. En zonder organisatie kan er geen strijd voor het socialisme worden geleverd. Dit laatste is korrekt. Maar dat anarchisten tegen organisatie zouden zijn, is ronduit belachelijk. Juist anarchisten roepen de onderdrukten op tot zelf-organisatie. En dat woordje "zelf" zit onze Leninisten dwars. Zij willen de arbeiders binnen hun van boven af georganiseerde partij-organen organiseren, om zo vanuit hun Centraal Komitee "leiding" te kunnen geven aan de strijd. Leninisten saboteren daarmee de zelf-organisatie van de arbeiders, omdat door zelf-organisatie de partij buiten spel zou worden gezet.

DE LENINISTEN EN DE STAAT

De organisatiestruktuur van de marxisties-leninistiese partij heeft uiteraard zijn politieke konsekwenties. De FEITELIJKE doelgerichtheid van zo'n partij is niet meer de revolutie, maar het in handen krijgen van de MACHT, en wel de STAATSMACHT. En dat terwijl de revolutie streeft naar het afschaffen van de partikuliere eigendom en daarmee van zijn beschermheer: de staat.

Het gefixeerd zijn op de staat is juist typerend voor het leninisme. Om de staatsmacht te verkrijgen worden de meest reaktionaire koncessies gedaan. We denken aan China, dat met de NAVO heult. Rusland dat de mensenrechten met voeten treedt. Of onze westerse kommunisten die als het moet met de christendemokraten in zee gaan, zoals onlangs nog in Italië. Het "leiding geven aan de arbeidersstrijd" is niets anders dan het dienen van de eigen machtshonger.

Anarchisten zijn juist voor zelf-organisatie omdat dit de machtsvorming aande basis door de direkte aktie van de betrokkenen zelf vooropstelt. Alleen uit de direkte aktie kunnen organisaties voortkomen die in staat zijn, de produktiemiddelen zélf en zelfstandig in eigen beheer te nemen. Zelfbeheer is zonder direkte aktie ondenkbaar. En zonder zelfbeheer is geen socialisme, geen afschaffing van de privaateigendom aan produktiemiddelen, geen afschaffing van de staat, geen vernietiging van de kapitalistiese uitbuitingsstrukturen mogelijk.

Direkte aktie wil zeggen, dat de direkt betrokkenen zelf tot aktie overgaan en hun eigen strijdorgaan vormen. Vanuit deze zelforganisatie worden eisen aan autoriteiten en bazen voorgelegd. Weigeren dezen hierop in te gaan, dan beslissen de aktievoerders zelf over hun volgende stap. Zelf, dus zonder instrukties van vakbonden of partijen. Uiteindelijk kan deze direkte aktie tot overname van de besluitvormings- en uitvoeringsorganen leiden. Of zelfs tot overname van de produktiemiddelen door de aktievoerders. In dat geval is er sprake van zelfbeheer. Juist dit zelfbeheer is het uitgangspunt waarop het socialisme zich baseert. Kommunistiese partijen en vakbonden staan dit proces steevast in de weg. Marxisten-leninisten richten in strijdsituaties steeds weer door de partij gekontroleerde komitees op, die proberen de aktievoerders te gebruiken om eigen standpunten door te drijven. Deze door de partij opgezette komitees vormen een ernstige sta-in-de-weg en dwarsligger voor de eigen, zelfstandige organisatie(s) van de aktievoerders.

De marxisties-leninistiese partij geeft in wezen minder om de bevrijding van de arbeidersklasse dan om versterking van haar eigen ledental. Een uiterst merkwaardig verschijnsel voor mensen, die zèggen, dat ze socialist zijn. Maar, om met Marx te spreken : "Je moet de mensen niet beoordelen op wat ze zèggen, maar op wat ze dóen!".

Marxisten-leninisten worden pas echt supergeil, als ze het woord verkiezingen horen. Allerlei leninistiese partijtjes doen jaarlijks overal ter wereld moeite om wat parlementszetels te halen. Ook hier heffen anarchisten een waarschuwende vinger op. Niet in het parlement ligt de macht, die ten grondslag ligt aan het kapitalisme, maar in de bedrijven! De machtsvorming moet allereerst in de bedrijven plaatsvinden, en daarnaast op die plaatsen, waaraan deze bedrijven hun produkten slijten : de wijken, waar immers de mensen wonen, die konsumeren. Geen enkele partij is het tot nu toe gelukt, om binnen het parlement het hele systeem te veranderen en de staat af te schaffen. Noem eens één partij op, die in het parlement serieus de afschaffing van de lopende band arbeid wil? Al zou het parlement een dergelijke maatregel goedkeuren, dan veroorzaakt zulks een enorme kapitaalvlucht. Arbeiders kunnen door direkte aktie dit wel bereiken en bovendien verhinderen, dat het kapitaal naar het buitenland vlucht, door eenvoudigweg het bedrijf in zelfbeheer te nemen.

LENINISTEN GEDRAGEN ZICH ALS MIDDENSTANDERS

De marxisties-leninistiese partij duldt geen enkele konkurrentie. De eigen partij wordt als de enige waarheid beschouwd. Daarbuiten bevinden zich slechts schapen, die nog bekeerd moeten worden. Komen enkele van deze schapen op het idee, om een andere partij op te richten, dan worden ze tot wolven verklaard, onder bewoordingen als: agenten van het kapitaal, renegaten, kleinburgerlijke extremisten, etc. Verdachtmaking en zelfverheerlijking is een twee-eenheid binnen elke marxisties-leninistiese partij, die als ware middenstander iedere potentiële konkurrent tracht kapot te konkurreren. De CPN noemt de SP extremisties, de SP noemt de KENml revisionisties, de KENml noemt de Trotzkisten agenten van de bourgeoisie, en zo kunnen we nog wel uren doorgaan.

Anarchisten bestrijden marxisten-leninisten, omdat ze de arbeiders voor domme "massaleden" houden, hen van de ware strijd (voor zelfbeheer) afhouden en opofferen aan de eigen partij-politieke belangen.
Lenisten willen slechts de afschaffing van de individuele kapitaalgroepen en deze onderbrengen in de plan-ekonomie van de gecentraliseerde eenheids-staat. Dit staatskapitalisme beschouwen zij dan als "overgangsstadium naar het socialisme". Alsof deze nieuwe staat met haar verse, zich marxisten noemende bonzen, zichzelf spontaan zou opheffen en alle macht in handen van de verheerlijkte arbeidersklasse zou leggen.

ELKE ORGANISATIE HEEFT DE NEIGING, ZICHZELF TE BESTENDIGEN.

Geen enkele organisatie, eenmaal opgericht, zal er uit eigener beweging toe besluiten, zichzelf op te heffen. Ook al is de overbodigheid en zinloosheid van zo'n organisatie aantoonbaar, dan nog zal er vanuit die organisatie naar argumenten gezocht worden, om zichzelf te rechtvaardigen. Sterker nog, zo'n organisatie is genegen, al datgene, wat haar eigen bestaansreden zou kunnen ondergraven, als vijandig te zien en als zodanig te behandelen.
Bovenstaande is een van de redenen, waarom anarchisten slechts een vrij losse onderlinge organisatie voorstaan, en elke autoritaire, strak gestruktureerde partij-organisatie afwijzen.

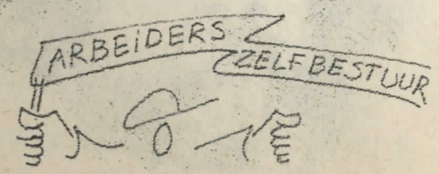

vakbond: goed, maar dan moeten wij de baas zijn
staat : tegen, dat leidt tot ANARCHIE
bedrijf: tegen, wat dacht je

Juist linkse politieke partijen, oorspronkelijk opgezet om een ideaal te verwezenlijken, staan al heel gauw ditzelfde ideaal in de weg. Vooral wanneer het om het socialisme gaat. leninistiese bonzen schrokken er, eenmaal de macht in handen, niet voor terug het zelfbestuur te verbieden en te bestrijden. Immers, de zich in zelfstandige arbeidersraden organiserende werkers vormden een konkurrerende macht voor de strakke partijmachine, die door de raden OVERBODIG werd gemaakt.

Wanneer anarchisten zich organiseren, doen zij dat in plaatselijke basisgroepen met als voornaamste doelstellingen: enerzijds het scheppen van een "service-apparaat" ten behoeve van de zelfstandige arbeidersorganisaties, anderzijds om vanuit de basisgroepen autoritaire tendenzen te bestrijden. Lokale anarchistiese groepen kunnen zich op vrijwillige basis met andere libertaire groepen verbinden in de vorm van een federatie. Ook zo'n federatie kent een algemeen en dagelijks bestuur, doch dit bestaat uit afgevaardigden, die direkt verantwoording aan hun eigen basisgroep schuldig zijn. Voldoen ze niet, dan worden ze vervangen. Kent een basisgroep zichzelf onvoldoende terug in een federatief orgaan, dan kan ze zich hieruit terugtrekken zonder dat daaraan de konsekwentie is verbonden, dat verdere gezamenlijke aktiviteiten onmogelijk worden.
Door deze organisatievorm, gebaseerd op wederkerig dienstbetoon en direkte demokratie, wordt verstarring zoveel mogelijk voorkomen en kan "het apparaat" direkt ontmanteld worden, als haar overbodigheid aantoonbaar is.

Een tweede facet is, dat anarchisten tegen één libertaire "eenheids"-organisatie zijn. Meerdere anarchistiese groepen en federaties, die verschillende uitgangspunten benadrukken, moeten mogelijk zijn en kunnen elkaar aanvullen en korrigeren.
Eenheid in verscheidenheid is de leus, die het anarchisme stelt tegenover de van bovenaf gereguleerde "eenheid" van de marxisties-leninistiese partijen. Tegenover de strakke autoriteit van de kommunistiese partij stelt het anarchisme het kreatieve verzet, waar individu zowel als organisatie beiden tot hun recht komen.

BAKOENIN OVER HET SOCIALISME

"Wij leggen u niet het een of andere socialistiese systeem voor. Wij willen de hernieuwde afkondiging van het grote beginsel der Franse Revolutie: dat ieder mens de materiële en morele middelen dient te hebben om zijn volledige menselijkheid te ontwikkelen - een beginsel, dat als volgt is te formuleren: Het zodanig inrichten van de maatschappij dat ieder ter wereld komend individu, man of vrouw, vrijwel gelijke mogelijkheden krijgt om zijn verschillende kapaciteiten te ontwikkelen en daarvan bij zijn arbeid gebruik te kunnen maken; het inrichten van een maatschappij, die ieder individu, wie dan ook, de uitbuiting van andermans arbeid onmogelijk maakt en niemand laat delen in het gebruik van de sociale rijkdommen, die in werkelijkheid slechts door de arbeid worden voortgebracht, wanneer hij niet direkt door zijn eigen arbeid tot hun produktie heeft bijgedragen.
(...) Wij haasten ons hieraan toe te voegen, dat wij met kracht iedere poging tot sociale organisatie van de hand wijzen, die in tegenspraak met de meest volledige vrijheid van zowel personen als associaties, de instelling van een reglementaire autoriteit van welke aard ook zou vereisen. Uit naam van die vrijheid, die wij erkennen als enige wettige basis en enige wettige schepper van iedere ekonomiese en politieke organisatie, zullen wij steeds protesteren tegen alles wat ook maar enigszins op kommunisme of staatssocialisme lijkt."

Uit: Over Anarchisme, Staat en Diktatuur, A'dam 1975/4, p.9.

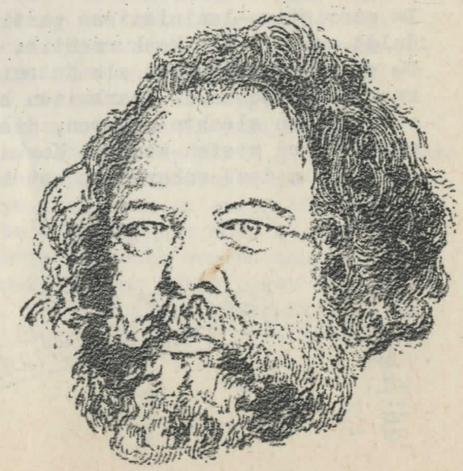

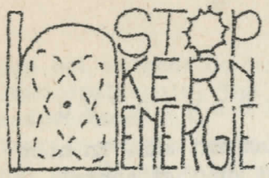

staat en bedrijf:
tegen, dan raken we
tegnologies achter

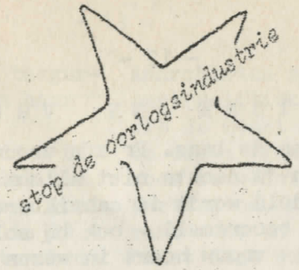

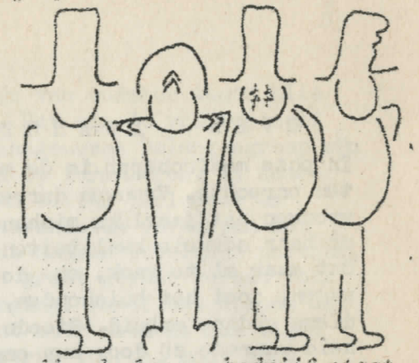
vakbond leger bedrijf staat

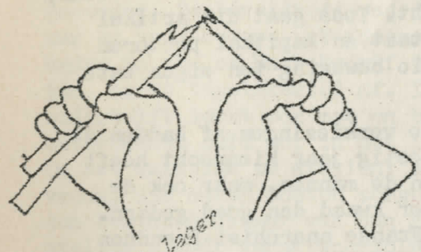
weg met het leger

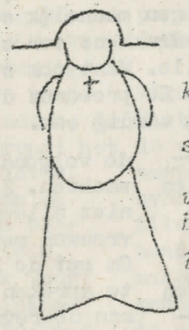

kerk : tegen, God moet tegen het atheïsme beschermd worden
staat : tegen, dan stort het kapitalisme ineen
vakbond: tegen, dat kost arbeidsplaatsen
bedrijf: tegen, dan verdienen we niks meer
leger : tegen, eerst alle linkse gespuis uitroeien

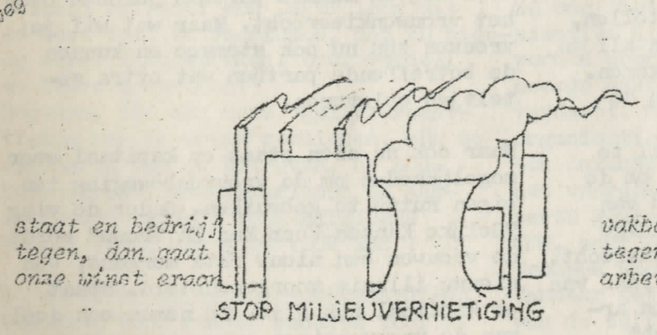
staat en bedrijf
tegen, dan gaat
onze winst eraan
STOP MILJEUVERNIETIGING

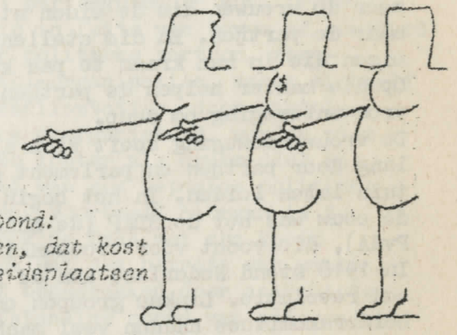
vakbond:
tegen, dat kost
arbeidsplaatsen

staat: tegen, dat kost ons belastingen
en we kunnen geen terroristen meer vangen

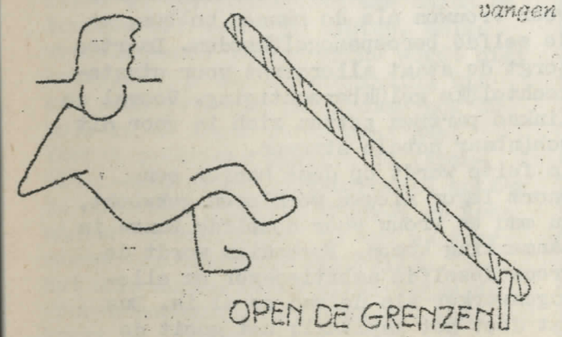
OPEN DE GRENZEN

vakbond, staat en bedrijf:
tegen, dat kost arbeidsplaatsen
OPENBAAR VERVOER GRATIS
HAAL DE AUTO VAN DE WEG AF

BOUW GROTE WOONEENHEDEN

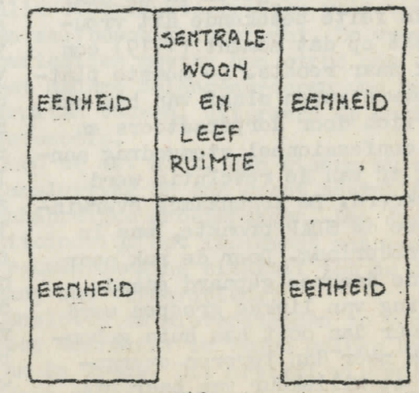

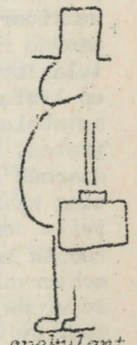
spekulant

VOOR B.V. MÉÉR "GEZINNEN"
kerk en staat: tegen, het gezin is Heilig
spekulant: tegen, want individuele huurders krijgen we nog wel klein, maar so'n grote groep is gevaarlijk

OVER ANARCHISME EN VROUWENBEWEGING

In onze maatschappij is de man de baas. Er zijn vrouwen die dat zat zijn. En niet ten onrechte. Vrouwen durven 's nachts niet alleen de straat op, het aantal vrouwen dat jaarlijks mishandeld wordt is schrikbarend, de vrouw wordt vooral op haar sexuele kwaliteiten beoordeeld - ook bij sollicitatiegesprekken blijkt dat maar al te vaak, en de vrouw hoort in wezen achter de vaat en de kinderwagen, doet het huishouden, kookt en vangt zorgzaam de vermoeide man op na diens gedane arbeid. Steeds meer vrouwen verzetten zich tegen de vanzelfsprekendheid waarmee zij door hun omgeving als ondergeschikte, als "vrouw" behandeld worden. De vrouwenbeweging eist recht op vrije abortus, veiligheid ook voor vrouwen op straat en thuis, ze verzet zich tegen mannelijk sexisme overal in de maatschappij. En we kunnen het niet genoeg benadrukken: terecht. Toch gaat dit artikel vooral over de keerzijde van de medaille. Want ook staat en kapitaal proberen munt te slaan uit de vrouwenbeweging. Ze proberen die beweging ten eigen bate te misbruiken. En het lukt ze nog vrij aardig ook.

We zien dat overal waar politieke partijen zich met de "emancipatie" bemoeien de vrouwenbeweging gehinderd en afgeleid wordt. De partijen proberen het verzet van de vrouwen via de eigen partijclubjes te kanaliseren. Ze beroven het verzet daarmee van zijn oorspronkelijkheid en enthousiasme. Het zijn niet meer de vrouwen die de eisen stellen, maar de partijen. En die stellen alleen eisen die in hun kraam te pas komen. Op die manier helpen de partijen de vrouwenbeweging om zeep.
De vrouwenbeweging heeft zich al te lang door partijen en parlement om de tuin laten leiden. In het begin van de eeuw was het de SDAP (de huidige PvdA), die vocht voor vrouwenkiesrecht. In 1918 stond Nederland aan de rand van een revolutie. Linkse groepen en arbeiderskomitees hadden veel macht tegenover staat en bedrijfsleven. De staat besloot toen plotseling ook aan vrouwen kiesrecht te geven en de SDAP juichte. In feite betekende dit vrouwenkiesrecht op dat moment (1919) een enorme ruk naar rechts. De meeste plattelandsvrouwen waren slaaf van hun man en lieten zich door dorpspastoors en notabelen confessioneel stemgedrag aanpraten. Hij tij van de revolutie werd daarmee gekeerd. De zogenaamde overwinning waarmee de SDAP pronkte, was in feite een nederlaag. Door de ruk naar rechts en de daarmee gepaard gaande achtervolging van linkse groepen werd de vrouw meer dan ooit aan huis gebonden. Ze was meer dan tevoren overgeleverd aan de willekeur van haar man, van pastoors, dominees, doktoren en notabelen. Vrouwen die aan hun eigen bevrijding wilden werken, werden vogelvrij verklaard. Hen werd gezegd dat ze de volgende verkiezingen af hadden te wachten. Zestig jaar kiesrecht heeft niet alleen de mannen, maar ook de vrouwen meer kwaad dan goed gedaan. Om met de Franse anarchist Proudhon te spreken: "Verkiezingen is verraad aan de revolutie".
Toch blijven linkse partijen juichen over het vrouwenkiesrecht. Maar wat wil je: vrouwen zijn nu ook stemvee en kunnen de betreffende partijen wat extra zeteltjes opleveren.

Maar ook nu zien staat en kapitaal weer mogelijkheden om de vrouwenbeweging ten eigen nutte te gebruiken. Onder de vlag "Gelijke Kansen Voor Man En Vrouw" wordt de vrouwen een nieuw fata morgana, een nieuwe illusie voorgeschoteld. Staat en kapitaal zijn slim. Zij nemen een deel van de vrouweneisen over, maar vergeten een ander minstens zo belangrijk deel (zoals abortus, veiligheid op straat, e.d.). Wat ze wel gegund krijgen is een gedeeltelijke inwilliging van de eis: dezelfde opleidingskansen voor vrouwen als de mannen hebben, en de zelfde beroepsmogelijkheden. Daartoe zorgt de staat allereerst voor staatsrechtelijke gelijkberechtiging. Vooral de linkse partijen zetten zich in voor dit schijnbaar nobele streven.
In feite wordt op deze manier een enorm leger nieuwe werklozen gekweekt, nu man en vrouw voor dezelfde banen in aanmerking komen. Bovendien wordt de vrouw dezelfde ambitiejager en ellebogenwerker als de man nu al is. Dus wat doet het kapitaal: het gooit de vrouw als waar op de arbeidsmarkt in een konkurrentiepositie met haar kollega's. De vrouw mag dus moet zelf vechten voor haar eigen bestaan, maar

dan wel volgens de bestaande, burgerlijke spelregels. Ten koste van haar medevrouwen dus.
Voor de meeste jonge Nederlanders is het nu al een harde noodzaak dat man en vrouw samen werken. Een jong gezin waar alleen de man werkt, kan in de regel het hoofd niet boven water houden. De man alleen verdient niet meer genoeg om een zeker bestaansminimum te garanderen.
Nu de meeste jonge vrouwen ook werken, kunnen de lonen kunstmatig laag worden gehouden. De bereidheid van de werknemer om voor betere arbeidsomstandigheden in zijn of haar bedrijf te vechten, neemt tegelijkertijd af. Immers, de wederhelft werkt ook mee en brengt het ontbrekende geld wel in het laatje.
Om het duidelijk te stellen: man en vrouw, die samen moeten zorgen voor een bestaansminimum van hun gezin, stellen elkáár verantwoordelijk voor het bereiken van deze minimuminkomsten in plaats van hun baas! De baas betaalt relatief een lager loon uit en weet toch te voorkomen, dat hij hierop wordt aangesproken. Over verdeel en heers gesproken!
Degenen, die aan deze "gelijkberechtiging van de vrouw"verdienen, zijn de eigenaren van de bedrijven, de couponknippers, commissarissen en aandeelhouders. WANT TWEE ARBEIDERS WERKEN TEGEN HET LOON VOOR EEN !

Zo wordt de op zich gerechtvaardigde beweging voor gelijke rechten voor de vrouw gebruikt om de lonen te verlagen en de winsten te vergroten. Daarnaast wordt van de vrouw een kopie van de man gemaakt nu de vrouw het "recht" krijgt evenals de man als loonslaaf in onderdanigheid aan bazen en bonsjes het leven te slijten. Welke vredelievende man of vrouw wordt niet kotsmisselijk van de inspanning die men zich getroost om vrouwen ook bij politie en leger te krijgen? Bah!
Vooral politieke partijen en financiëel-ekonomiese machtsgroepen achter de schermen proberen vrouwen op deze manier te misleiden, om hen zo voor eigen doeleinden te misbruiken.
Het anarchisme heeft niets tegen de vrouwenbeweging. Integendeel. Maar wel keert de anarchie zich tegen het misbruik dat bepaalde lieden en groepen van deze beweging aan het maken zijn.
Anarchisten zijn van oudsher tegen alle partijpolitiek. Het zijn de vrouwen zelf die de meest aangewezen belangengroep zijn om eigen eisen te formuleren. En daarvoor te vechten buiten parlement en partijen om. Anarchisten verwerpen het parlement en de daarin zetelende partijen, omdat deze een groot gevaar vormen voor de vrouwenbeweging. Vanaf het moment dat de vrouwen niet meer middels hun eigen organisaties strijd voeren, maar deze strijd wordt overgenomen door politieke partijen, kan nog slechts op een nieuwe nederlaag voor de vrouwen worden gerekend.

Elke politiek is machtspolitiek.
Niet het uitbrengen van je stem tijdens de verkiezingen bepaalt onder welke omstandigheden iemand moet leven (of overleven), wonen en werken.
Alleen de organisatie van de belanghebbenden zelf kan een werkelijke vuist maken en de regering ernstig in verlegenheid brengen. Voorwaarde is dan wel de zelfstandigheid van die organisatie. Zij mag niet partij-gebonden zijn. Organisaties die in feite van boven af gestuurd worden door politieke partijen, zogenoemde mantel-organisaties, maken zichzelf verdacht. Manifestaties, door mantelorganisaties georganiseerd, worden niet ten onrechte louter als drukmiddel in het voordeel van een bepaalde politieke partij gezien. Voorbeeld hiervan is de CPN, maar ook de PvdA met zijn Rooie Vrouwen weet wat dat betreft van wanten.
Vandaar het benadrukken door anarchisten van de zelfstandige strijd van alle onderdrukte groepen in de maatschappij.
De strijd van de vrouwen voor hun eigen bevrijding loopt paralel aan de strijd van alle onderdrukte groepen voor vrijheid en zelfbeschikkingsrecht. De vrouwenorganisaties moeten hun strijd dan ook samen met andere belangengroepen van onderdrukten voeren, uiteraard op basis van autonomie.
Doen zij dit niet, dan missen zij zeker aansluiting bij een groot aantal maatschappelijke groeperingen. Dan dreigt uiteindelijk het isolement waarmee de vrouwenbeweging zichzelf tot de ondergang zou veroordelen.
Tenslotte om misverstanden te voorkomen: geen anarchist is tegen gelijke kansen voor man èn vrouw. Dit artikel wil vooral erop wijzen dat de eis voor gelijkberechtiging eenzijdig opgevat kan worden in het voordeel van het kapitaal.

ANARCHISTEN STEMMEN NIET

Daar kan geen enkel misverstand over bestaan. Anarchisten staan op voet van oorlog met de verkiezing van gemeenteraden, prov. staten en de tweede kamer. Omdat de werkelijke macht niet in parlementaire praatclubjes ligt, maar bij de middenstand op plaatselijk en de grote bedrijven, banken en multinationals op landelijk niveau ligt.

Enkele voorbeelden. Rondom de gevechten ter verdediging van gekraakte panden aan de Piersonstraat in Nijmegen (begin 1981) werd duidelijk, welke politiek de rechtse partijen CDA en VVD voerden ten aanzien van de binnenstad. CDA en VVD hebben in de Nijmeegse gemeenteraad de meerderheid in dat jaar. De binnenstad moet knus en gezellig zijn en koopgraag publiek aantrekken. Vandaar dat de gekraakte panden moesten wijken voor parkeergarages. De buitenwijken intussen mogen geen enkele funktie van de binnenstad overnemen. Ook niet knus en gezellig zijn. Niet teveel, liever te weinig vertier bieden en winkels hebben.
Wie de Nijmeegse betonwijken Hatert en Dukenburg kent weet hoe onleefbaar die zijn. Nu is het interessant te weten dat de topfiguren binnen CDA en VVD allen prominente Nijmeegse middenstanders zijn. Zij zitten er louter en alleen voor het belang van zichzelf en hun middenstandsvriendjes, hoewel ze dat nooit hardop zullen zeggen.
Zouden zij de belangen van de inwoners van de buitenwijken dienen, dan moesten zij allereerst opkomen voor de leefbaarheid van die wijken. Hetgeen ten koste van de aantrekkingskracht van de binnenstad en dus de daar gelegen winkelkassa's zou gaan.
Wij noemen nu Nijmegen. Maar kijk naar elke willekeurige andere stad in Nederland en daarbuiten: je treft overal de zelfde situatie aan.
Nou dan, zeggen onze socialisten en kommunisten. Stem dus op een linkse partij en het is uit met de pret voor CDA en middenstand.
De linkse verkiezingsoverwinning, waarvan deze mensen dromen, is echter een onhaalbare utopie.
Geld is macht. Links heeft in de verste verte niet zoveel geld als rechts. Met geld doe je veel, zonder geld zo goed als niets. Een ongeschreven wet onder kapitalistiese verhoudingen.

Het is geen geheim dat CDA en VVD gesteund en gefinancierd worden door machtige kapitaalgroepen. Het CDA gaat de verkiezingen niet zomaar in. Er zijn leuzen en slogans en lijsttrekkers nodig die het gezicht van de partij bepalen. Het CDA-gezicht wordt gemaakt en gebracht door reclamebureaus die voor hun propaganda betaald worden. Lijstrekkers zeggen dingen die de reclamebureaus hen in de mond leggen, niet meer en niet minder. Daartegenover staat links machteloos. Waar rechts omzichtig middels enquetes de voorkeur van de kiezers weet te winnen, blundert links en maakt fouten.

DE VERRECHTSING VAN LINKSE PARTIJEN

Heel opvallend is een verschijnsel dat zich voordoet bij de Duitse verkiezingen. De rechtse oppositie CDU en CSU gaan zo hard tegen het "onvrije" socialisme van de SPD (de Duitse Socialisten in het parlement) te keer, dat deze partij haar eigen socialisme gaat verloochenen. Omwille van de kiezersgunst. De CDU maakt de kiezers wijs dat iedereen straks door terroristen bedreigd zal worden omdat de SPD geen nog hardere maatregelen neemt. Waarop de SPD - om de angstig gemaakte kiezers gerust te stellen - onmiddellijk die hardere maatregelen belooft. De SPD voert daarmee een groot deel van het verkiezingsprogramma van haar tegenstander, de CDU, uit!
Dit water in de wijn doen is typerend voor socialisten en kommunisten. Ook voor kommunisten. Denk maar aan de Italiaanse kommunisten die in een regering wilden zitten met de christendemokraten. Ook de Franse en Spaanse kommunisten verwerpen de sociale revolutie al naar gelang hun kiezersaanhang stijgt.
Een bekend gegeven uit de geschiedenis is het merkwaardige gedrag van de kommunistiese partij in Spanje tijdens

de Spaanse burgeroorlog van 1936 tot 1939. Door zich af te zetten tegen de revolutionaire anarchisten en voor rust en orde te pleiten kreeg deze partij tijdens de verkiezingen grote steun van de reaktionaire middenstand. Een zich arbeiderspartij noemende middenstandsorganisatie: daar lijken veel Europese kommunistiese partijen op.
Stemmen op kommunisten is zinloos.
In Frankrijk besloot de kommunistiese partij begin 1981 hard op te treden tegen gastarbeiders, omdat die on-Frans zouden zijn en woningen zouden afpikken van Franse woningzoekenden.
In Nederland worden deze argumenten vooral bij rechts gehoord, hoewel de als links-radikaal bekend staande Socialistiese Partij (SP) al in 1973 in haar program opnam dat alle gastarbeiders Nederland uit moeten. Dat slaat zeker aan bij groepen kortzichtige arbeiders, werklozen, woningzoekenden en middenstanders. Maar met socialisme heeft die eis NIETS te maken. Integendeel.
Nu we het toch over de SP hebben: deze zichzelf als socialisties aanprijzende splinterpartij sprak zich in 1979 uit tegen het feminisme. Feminisme is een uitvinding van kleinburgerlijke intelectuelen, vindt de SP. Want kijk maar, arbeidersvrouwen moeten niks hebben van feministen.
Dat arbeidersvrouwen over het algemeen ook niks van de SP moeten hebben, wordt voorzichtigheidshalve maar vergeten. Maar ook daarvan afgezien slaat de SP hier de plank lelijk mis: De meeste arbeidersvrouwen zijn stom vervelend burgerlijk en blinken uit in burgerlijke netheid en fatsoen. Om die reden zijn ze ook anti-feministies, en het pleit niet voor de SP dat ze juist bij dit soort vrouwen aansluiting zoekt.
Terug naar het verkiezingscircus. Omdat de meeste kiezers nauwelijks iets van politiek afweten stemmen ze op de partij die hun vlak vóór de verkiezingen het meest aanspreekt. En dat zijn meestal partijen die geen kopzorgen voor de toekomst beloven of voorspellen. Het zijn doorgaans zelfs de socialisten die een sombere toekomst voorspellen. En die automaties door veel kiezers verantwoordelijk geacht worden voor die verslechtering. De brenger van slecht nieuws wordt al gauw als de veroorzaker van het slechte nieuws gezien.
Als de rechtse partijen slim zijn (en dat zijn ze), spreken ze verhullend en sussend over zekerheid en geborgenheid. Het geborgen bed spreidend, waar menig kiezer graag inkruipt. En het gespreide bed ligt altijd in het midden, bewaakt door kerk, een groeiend politie-aparaat, atoomraketten, vrij ondernemerschap en kernenergie omwille van de "onmisbare" luxe.
De konklusie die anarchisten uit dit alles trekken kan niet anders zijn dan de volgende:
HET SYSTEEM VAN DE VERKIEZINGEN, WAARBIJ DE KIEZER SLECHTS BIJ DE POLITIEK BETROKKEN WORDT ALS HET DE DAMES EN HEREN POLITICI GOEDDUNKT (DUS ALS ER GESTEMD MOET WORDEN), MAAKT DE KIEZER POLITIEK APATIES EN ONGEINTERESSEERD EN VATBAAR VOOR MANIPULATIES.

Niet aan meedoen, aan die verkiezingen.
Ook niet links stemmen. Het CDA komt steeds als grote midden-partij uit de stembus. Als links toch wint, dan moet de PvdA samen met het CDA afspraken maken en regeren. Uitkomst: weer een rechts beleid.
Zelfs een linkse coalitie van PSP-CPN-PPR-PvdA zou niet anders kunnen dan een kapitalisties Nederland beheren. Er nog van afgezien dat D'66 in dit rijtje ontbreekt - ook een rechtse partij met een links reclamejasje.
Hoe zou een linkse regering, die socialistiese wetten en dekreten aan gaat nemn kunnen verhinderen dat de kapitalisten hun kapitaal naar het buitenland in veiligheid stellen. Met als gevolg massa-ontslagen, fabrieksluitingen, werkloosheid en toenemende sociale onvrede? De ME wordt echt niet tegen kapitalisten ingezet.
Hoe wil een nationaal kabinet trouwens multinationals onteigenen?
De ervaring leert dat socialistiese partijen en vakbonden verrechtsen naarmate ze meer beheerstaken krijgen toegeschoven. De Duitse SPD is hiervan wel het meest schokkende voorbeeld. Deze "socialisten" hebben Duitsland

al bijna tot politiestaat gemaakt. Onder het "socialistiese" regime van de SPD is de Bondsrepubliek voorts volgestouwd met voor grootscheepse massamoorden bedoelde atoomraketten.
Ook de Zweedse socialisten kunnen er wat van: Zweden is een waar paradijs niet voor de arbeiders, maar voor politie-agenten en geheime-dienstgangsters geworden onder de opeenvolgende socialistiese regeringen. Zweden is bovendien een land dat stijf staat van de verboden en geboden.
De Engelse socialisten, onlangs gesplitst in een rechtse sociaaldemokratiese partij en een zichzelf links achtende Labourpartij, hebben nooit iets ondernomen tegen het Briste imperialisme tegen Noord-Ierland of elders in de wereld. Integendeel, als regeerders hebben zij er zelfs het nodige toe bijgedragen.
Het probleem is dat zolang de dames en heren socialisten in de oppositie zitten, ze mooi kunnen praten. Maar als ze in de regering zitten blijft er van hun socialisme weinig over.

NIET STEMMEN - WAT DAN ?

"En toch ga ik stemmen: alles is beter dan dat het rechtse gespuis weer in de regering komt." Een vaak gehoord argument om links te stemmen, alhoewel gezegd moet dat deze stemmers niet vóór iets of iemand stemmen, maar tégen iets of iemand. Uit onderzoeken naar het stemgedrag van de gemiddelde West-Europese kiezer is komen vast te staan, dat slechts een minderheid vóór een bepaald program kiest. Men kiest eerder tegen iets, wat men zeker niet wil. Veel mensen stemmen CDA, omdat ze Den Uyl een kwal vinden, of omdat ze iets tegen de PvdA hebben. Het omgekeerde geldt ook. Maar: socialisties stemmen is óók op het kapitalisme stemmen, is kiezen vóór het kapitalisme. Al was het maar door je te onderwerpen aan de spelregels die het kapitaal als een diktaat aan iedereen oplegt. Socialisties stemmen is misschien dan wel stemmen op een minder ondrukkende vorm van kapitalisme, waar de scherpe kantjes van af geslepen zijn. Maar de oorlogshitsers en uitbuiters aan de top van de multinationals blijven buiten schot.
Vergeet ook niet dat het kapitaal machtig genoeg is om een linkse en voor haar lastige regering in een klap van de kaart te vegen. Denk maar aan Chili in 1973, waar met steun van de USA een fascisties regime werd ingevoerd ten koste van duizenden doden waaronder president Allende. Chili gaat nog steeds gebukt onder een misdadige diktatuur, waar tegenstanders van het regime naar goed fascisties gebruik worden uitgehongerd en gemarteld in concentratiekampen.
Socialisties stemmen is óók op het kapitalisme stemmen. Je kunt niet tegen het kapitalisme stemmen in een demokraties bestel dat door het kapitaal wordt gedoogd en er vaak door ontworpen is.
De stembus maakt geen einde aan oorlog en uitbuiting. Alleen de strijd via zelfstandige organisatie van de werkers en onderdrukten zélf biedt enig perspektief op de vrijheid. Een strijd, die kapitaalvlucht kan voorkómen door bedrijfsbezetting en overname van produktie en distributie.
Een strijd die resulteert in een werkelijk demokratiese maatschappij. Waar de kandidaten steeds weer verantwoording zullen moeten afleggen aan de eigen kiezers. Waar de kiezers op elk moment kritiek kunnen leveren op hun kandidaat, en hem desgewenst met onmiddellijke ingang kunnen terugroepen en afzetten. Waar de gekozenene geen vier jaar zomaar kan aanrotzooien en dan pas met allerlei kutverhaaltjes de kiezers komt paaien.

Anarchisten hebben al gekozen: voor een maatschappij die demokraties is. Waarin de gekozenen steeds verantwoording aan hun kiezers moeten afleggen op straffe van direkt ontslag uit de gekozen funktie.

DEZE DIREKTE AFZETBAARHEID VAN DE POLITIEKE BAZEN GARANDEERT NIET ALLEEN EEN BETER FUNKTIONEREN VAN DE POLITIEK.

WAT VEEL BELANGRIJKER IS: DOORDAT DE KIEZERS STEEDS WEER BETROKKEN WORDEN BIJ BESLISSINGEN DIE HENZELF BETREFFEN, ZAL DE NU BESTAANDE POLITIEKE APATHIE BIJ DE KIEZERS VERMINDEREN.

PAS DAN ZAL DE KIEZER TOT EEN ECHTE KEUZE IN STAAT ZIJN.

Voor deze keuze hebben wij geen stembus nodig.

A N T I - M I L I T A R I S M E

De wapenindustrie is internationaal een van de grootste en machtigste industrieën naast bijv. de grote olie- en autogiganten. Steeds meer staal- en scheepsbouwbedrijven zijn afhankelijk van defensie-orders, terwijl de vliegtuigindustrie al sinds jaar en dag gemilitariseerd is. Opvallend hierbij is de pro-militaristiese opstelling van de vakbonden en natuurlijk de socialisten in het parlement, die omwille van de heilige werkgelegenheid goedkeuren dat massamoordinstrumenten op grote schaal vervaardigd worden.
De macht van de wapenindustrie is welhaast onbeperkt. De Europese staten kopen naast atoomwapens ook voortdurend nieuwe "conventionele" wapens zoals legertrucks, geweren, munitie, luchtafweerraketten, fregatten, noem maar op. En dat terwijl niemand gelooft dat een mogelijke oorlog met het Oostblok conventioneel zal zijn: de USA zullen de USSR snel en direkt uitschakelen door een atoomrakettenregen op Russiese steden, waardoor miljoenen onschuldige Russiese burgers vermoord zullen worden. De USA weten, dat West Europa tijdens zo'n oorlog verloren zal gaan door tegen-aanvallen van de USSR, weten dat de West-Europeanen bijna in totaliteit uitgeroeid zullen worden. Maar de USA "achten dit van secundair belang".
Veel belangrijker vinden zij dat hun natie met een minimum aan slachtoffers als eindoverwinnaar over de hele aardbol zal heersen. Dat daarbij Europa voor duizenden jaren onbewoonbaar zal blijven, is hun een rotzorg.

Zoals gezegd: iedereen weet dat een derde wereldoorlog een nucleaire oorlog zal zijn. Toch blijven onze regeerders en onderdrukkers doorgaan met de aanschaf van wapentuig. Deels conventioneel, deels nucleair. Conventionele wapens zijn altijd handig als de eigen bevolking in opstand komt. En omdat zijn vriendjes ook nucleair speelgoed krijgen, moet elke staatsman natuurlijk ook zoiets in huis halen.
Wij, gewone burgers, hebben echter geen enkele behoefte aan oorlogen of geweld. We hoeven geen nieuwe wapens, en ook de oude wapens moeten terug naar de hoogovens om daar tot vreedzame instrumenten herboren te worden.
Wij hebben geen leger nodig, wij pikken geen werkgelegenheid die wapentuig voor georganiseerde moordenaarsbenden schept. Vrede en veiligheid bereiken we niet door oorlogsvoorbereiding en levensgevaarlijke bewapening. Wèl door aktief onze bereidheid tot vrede, verdraagzaamheid en vooral solidariteit met alle naties en rassen te tonen. En om onze onafhankelijkheid niet alleen tegen "de Russen", maar tegen álle onderdrukkers en heersers te waarborgen, willen we ons organiseren in volksmilities en partisanengroepen, die direkt kontroleerbaar zijn voor de burgers in de eigen streek en die de belangen van die burgers verdedigen.

WEG MET HET WAPENTUIG !

Op dit moment moeten we aktief de strijd met elke vorm van militarisme aanbinden. Dit verzet moet zich tegen het hele geweldsaparaat van politie en leger richten. Moet zich niet alleen tegen atoomwapens verzetten, maar tegen (álle) wapens.
Doe iets tegen het georganiseerde staatsgeweld. Vóór het te laat is. Weiger dienst of ondermijn anders als dienstplichtige het leger van binnen uit. Rui alles en iedereen op tegen de legergroene, luchtmachtgrijze en marineblauwe staatsterreur. Ook als je niet in dienst hoeft kun je aktief anti-leger propaganda maken. Beroof legerarchieven van geheime dokumentatie en maak die openbaar, laat zien hoe anti-demokraties het legeraparaat is, gooi met verf naar beroepsofficieren en militaire objekten, rui soldaten op tot weigeren van dienstbevelen.

WE MOETEN HET LEGER ONDERMIJNEN

WANT HET LEGER MOET VERDWIJNEN!

GEEN MAN

GEEN VROUW

GEEN CENT

VOOR HET MILITARISME !

R E V O L U T I O N A I R E S T R I J D

De revolte van de anarchie richt zich allereerst tegen kapitaal en staat. De staat is de politie-agent van het kapitaal. De staat roept overtreders, stakers en andere misdadigers tot de orde, tot zijn orde. Het devies van de staat is en blijft: rust en orde. De ene keer treedt de staat hard en meedogenloos op, zoals onder een diktatuur. De andere keer "zacht en begrijpend". In dat laatste geval onderhoudt de staat hele legioenen maatschappelijk werkers, psychologen, psychiaters, ombudsmannen. Hij laat overlegorganen, inspraakkommissies, vakbonden en aktiegroepen toe. Die moeten zich dan wel houden aan de regels die de staat stelt. En de staat zorgt, dat de peilers van deze autoritaire maatschappij in stand gehouden worden: het privaateigendom, het gezin, het onderwijs en de opvoeding, de indoktrinatie door de kultuurindustrie, de woningnood, de werkloosheid en de kerk.

De middelen om het kapitalisme te verdedigen zijn politie, leger, geheime dienst, en ambtenarij. En verder de bonte kermis van sociaal werkers tot en met psychiaters. Samen met de politici vormen deze lieden een kaste van zogenaamde "deskundigen". Hun betrouwbaarheid (of, zoals ze het zelf noemen: integriteit) lijkt boven elke twijfel verheven. Boven elke twijfel, en dus boven elke kontrole. Bovendien spreken deze volksverlakkers graag van "persoonlijke integriteit". Ze bedoelen daarmee dat ze elke kritiek op hun funktie niet als zakelijke kritiek willen beschouwen, maar persoonlijk opvatten. Elke kritiek op zo'n deskundige is dus beledigend. Het zijn eigenlijk tot mens wordende Goden, net zo onaantastbaar.

Deze deskundigen zijn er wordt gezegd om mensen te helpen. Vooral mensen die in de problemen zitten. Wat ze in feite doen is een doekje voor het bloeden geven. Ze kijken nooit naar de oorzaak van de ellende. Want die oorzaak ligt in het kapitalisme zelf. Zij moeten voorkomen dat de mensen dat gaan inzien en in opstand komen. Sociaal werkers bemoeien zich overal mee. Is er ergens een aktie gaande, dan komen zij eraan en beginnen te roepen dat er overleg moet worden gepleegd. Op die manier willen ze het uitgebuite volk MEDE-VERANTWOORDELIJK maken voor de beslissingen die genomen worden. Ze richten inspraak-kommissies op. De inspraak geeft de mensen het idee dat ze mee mogen beslissen. En ook al nemen de bazen of de overheid een andere beslissing, dan nog krijgen de mensen door de inspraak het idee dat ze mee hebben beslist. Daardoor willen ze het genomen besluit makkelijker slikken en naleven. En op die manier zijn ze MEDE-VERANTWOORDELIJK gemaakt.

Deze mede-verantwoordelijkheid is dé grote truc-speciaal van het kapitaal en zijn staat. Dag in dag uit trappen grote mensenmassa's, met de vakbonden voorop, in de hoop stront, die inspraak en medeverantwoordelijkheid heet. Daarom gaan anarchisten niet in allerlei inspraakclubjes zitten. Anarchisten gaan niet onderhandelen in deftige overlegorganen. Zij voeren aktie aan de basis en dwingen staat en kapitaal op die manier om aan hun eisen tegemoet te komen.

ARBEID IS NOG STEEDS LOONSLAVERNIJ

Kapitalisme betekent privaateigendom aan grond, gebouwen en produktiemiddelen. Die zijn al eeuwenlang in handen van kleine financiële belangengroepen, van kapitalisten. Niemand kan die kapitalisten kontroleren in hun doen en laten. Ze doen dan ook waar ze zin in hebben, en de staat steunt hen daarbij door dik en dun.

Maar wie produceert het kapitaal? Antwoord: de arbeider. Maar als deze arbeider alle produkten schept, zou het toch logies zijn dat hij, de arbeider, eigenaar is van het kapitaal. Inderdaad, maar de staat helpt de kapitalisten een handje. De staat voorkomt dat de arbeiders op dit idee komen en hun rechtmatig eigendom terugnemen van de kapitalisten. En zo beschermt de staat het handjevol pooiers in hun superdure villa's, die het kapitaal nu in eigendom hebben: de kapitalisten. De arbeider mag produceren, maar het grootste deel van de waarde die hij produceert verdwijnt in de zakken van de kapitalist of wordt gebruikt om te automatiseren en arbeiders overbodig te maken.

Het ergste is dat de arbeider niet zelf over zijn arbeid beslist. Daardoor komt zijn produkt als iets vreemds en vijandigs tegenover hem te staan. Zo ontstaat de vervreemding: de arbeider schept zijn produkt niet meer spelenderwijs uit eigen kreativiteit. Omdat het produkt na eenmaal te zijn gemaakt niet meer van hem is en hij ook niet kan beslissen over de manier waarop hij zijn produkt maakt en voor wie, wordt dat produkt iets vreemds en raakt hij vervreemd van zijn arbeid en daarmee van zichzelf.

De arbeider krijgt in ruil voor zijn arbeid loon. Dat is een ruilmiddel, waarmee hij zichzelf en zijn gezin in stand kan houden. Met dat loon moet de **arbeider op de markt, in winkels e.d.** voor veel te hoge prijzen zijn levensmiddelen kopen. Daarvan profiteert de middenstand. De middenstand leeft op kosten van de arbeidersklasse. De middenstander voelt zich bovendien als "ondernemer" meer verbonden met de kapitalist dan met de arbeider. De arbeider heeft zijn loon verder nodig voor het betalen van de huur of het kopen van een huis. In beide gevallen profiteren banken, spekulanten en makelaars. Tenslotte kan of moet de arbeider zich een auto aanschaffen, zodat hij steeds op tijd op het ver afgelegen werk kan komen.

De staat ziet erop toe, dat rust en orde gehandhaafd blijven. Hij wordt gesteund door de vakbonden. Die werpen zich op als enige vertegenwoordigers van de arbeiders en vormen overleggroepen met staat en kapitaal. In dit overleg wordt dan handjeklap alles geregeld. De vakbonden houden "wilde" stakingen tegen. Ze verhinderen dat de werknemers zelf in opstand komen en hun eigen eisen gaan stellen. Want dat is voor de vakbond gevaarlijk, maar voor staat en kapitaal nog veel gevaarlijker! Soms dreigen ook de vakbonden met akties. Maar dat zijn meestal slappe demonstraties en schijnstakingen om een beetje aan de onvrede van de arbeiders tegemoet te komen. Tenslotte voeren de vakbonden alleen maar aktie voor hogere lonen. Niet voor arbeiderszelfbeheer en onteigening van de kapitalisten. Hoewel ze daar toch eigenlijk voor zijn opgericht.

Sterker nog: om elke vorming van solidariteit te voorkomen tussen de arbeiders onderling heeft het kapitaal gezorgd voor ongelijke lonen. De vakbonden hebben daar nooit echt iets tegen gedaan, terwijl de staat alles goedvindt wat het kapitaal doet. Honderden funktieclassificaties, loongroepen, CAO's, toeslagen enz. worden en werden bedacht. Zo voelt de ene arbeider zich beter als de andere. De minder bedeelde veracht de meer verdienende en omgekeerd.

Het hele staatsaparaat bestaat bij gratie van de uitbuiting van de arbeiders. Het kapitaal, het geld en alle produkten worden door de arbeiders geproduceerd. Maar een groot deel van de waarde van elk produkt eigent de kapitalist zich toe, en het loon van de arbeider gaat **voor eenderde naar de staat. Via de** belastingen. De staat betaalt met deze belastingen het leger, de ambtenaren, de politie, de staatsbedrijven en de politici. Maar de staat schenkt ook grote sommen aan het bedrijfsleven om hoge winsten te garanderen. Ook zorgt de staat voor wegen en verbindingen, voor de zogenoemde infra-struktuur van het land. De vruchten van dit alles worden door de bedrijfseigenaren geplukt. Daarnaast zorgt de staat voor een sociale wetgeving. In geval van werkloosheid of arbeidsongeschiktheid heeft bijna iedereen recht op een uitkering. Deze sociale wetgeving is er pas gekomen na jarenlange strijd door de arbeidersklasse. Het is echter ook in het belang van het kapitaal dat de sociale wetgeving er kwam: op die manier hou je de werklozen rustig. En bovendien (en dat is voor de kapitalisten nog veel belangrijker) voorkóm je daarmee, dat bij grote werkloosheid de konsumptie daalt. Als de werklozen geen konsumptiegoederen meer kunnen kopen omdat ze geen geld hebben, komt er overproduktie en krisis. En daarom is het systeem van uitkeringen bedacht. Die uitkeringen worden door de arbeiders betaalt via belastingen en verzekeringen. Maar in feite strijken de kapitalisten de winst op en pikt ook de middenstand een graantje mee.

WERKLOOSHEID

Het kapitalisme kan niet zonder een behoorlijk aantal werklozen. Hoe meer werklozen, des te meer sollicitanten op een vakature. En dus: zoveel te hoger worden de eisen, en zoveel te lager de lonen, en des te harder zal de man

of vrouw zich uit de naad werken om werk te houden. Bij geringe werkloosheid worden er duizenden gastarbeiders geïmporteerd om het aantal werkzoekenden op peil te houden. Op dit moment wordt zelfs de vrouwenbeweging misbruikt om het aantal werklozen op te schroeven. Ook vrouwen kunnen (dus moeten) meewerken op plaatsen waar vroeger alleen mannen werkten. Dus nog grotere werkloosheid. De lonen gaan relatief achteruit, staat en bedrijfsleven schreeuwen om het hardst "crisis, crisis" en de winsten stijgen. Hoe groter de werkloosheid, des te hoger de winsten. Daardoor kunnen grote bedrijven in prijs zakken en de kleintjes kapot konkurreren, zodat het net lijkt of er inderdaad een ekonomiese krisis is. Laat de schijn echter niet bedriegen!

Anarchisten willen een maatschappij die niet op winstbejag is gebaseerd. In de anarchistiese samenleving wordt alleen naar behoefte geproduceerd. In zo'n maatschappij behoort de werkloosheid tot het verleden, werkt iedereen mee, beslist iedereen mee en heeft iedereen de kans zijn kreativiteit in arbeid om te zetten. Anarchisten moeten daarom niets hebben van de sociaaldemokraten, die al meer dan een eeuw beloven een eind te gaan maken aan de werkloosheid. Maar die daarbij hardnekkig vergeten het winstprincipe af te vallen. Winst is de bron van alle kwaad.

WONINGBOUW

Ook de woningnood is een symptoom van het kapitalisme. Hoe meer woningzoekenden, des te hoger de huur- en koopprijzen. En des te dikker worden de beurzen van spekulanten, makelaars en banken. Die zullen nooit een eind maken aan de woningnood. En omdat zij als kapitaalgroep machtiger zijn dan welke regering dan ook, houden zij de woningnood kunstmatig in stand. Het parlement doet daar niks aan. Hoe hard kommunisten en socialisten in de parlementaire bankjes ook schreeuwen.

DE KULTUUR

Elk systeem dat gebaseerd is op onderdrukking, heeft een ideologie. Die moet verhinderen dat het volk in opstand komt tegen de onderdrukking. Voornaamste bestanddelen van "onze" ideologie zijn: de moraal, de godsdienst, de kultuur, de opvoeding en het gezin. De kultuurindustrie zorgt voor amusement. Popmuziek, filmhelden, teeveesterren zijn uit voorraad leverbaar. De sport geeft de mogelijkheid aan de fan om zich te vereenzelvigen met een team of held. Vooral sportliefhebbers krijgen zo het idee, een eigen mening te hebben. Over het gedrag van hun club kunnen ze dagen en zelfs maandenlang diskussiëren met anderen. Voor andere mensen is er de kerk, die de aandacht afleidt van het wereldlijke naar het goddelijke. Die de mensen vol dogma's pompt. En die door haar goedpraten van allerlei onzin de mensen elk gevoel voor zelfstandig nadenken afleert. Dan is er de moraal: het geheel van gedrags- en omgangsvormen en normen waar iedereen zich aan behoort te houden. Wie dat niet doet, is "anders" en wordt buitengesloten. Tenslotte is het gezin en de school en voor jongens de kazerne de basis van een opvoeding, die gericht is op bevelen en gehoorzamen. Het gezin dat de kinderen vaak meedogenloos aan hun ouders bindt. Het gezin, waar de opgroeiende jeugd gevoel voor gezag, onderdanigheid en autoriteit wordt bijgebracht. Het gezin dat in een hokje leeft en daardoor gescheiden is van al die andere hokjes-gezinnen. Het gezin dat als hokje temidden van andere hokjes totaal afhankelijk is van staat en bedrijfsleven in zijn bestaansmogelijkheid. Door de arbeidersklasse op te delen in gezinnen en in te pakken in betonnen blokjes in hoge flatsilo's, weet de staat de onderlinge verbondenheid kapot te maken. De arbeiders zijn niet meer georiënteerd op klaase-solidariteit, maar op de familie waar ze afhankelijk van zijn. Het gezin is daarmee een van de peilers, waarop het kapitalisme berust.
De hokjesmentaliteit van het gezin leidt tot eenzaamheid, tot ellende. Voeg daarbij de vervreemding door de loonarbeid en de misère is kompleet. Om zich van zijn ongelukkig gevoel te bevrijden zoekt de mens maar al te vaak naar schijnoplossingen. Ongelukkige mensen gaan kopen en konsumeren om hun ellende te vergeten. De konsumptie wordt een verslaving. Want door te kopen in de supermarkt kun je je al even bevredigd voelen. Je koopt je statussymbolen, je originaliteit. Vergetend dat datgene wat je koopt door duizenden wordt gekocht die allemaal het

het idee hebben dat ze iets origineels hebben aangeschaft. Alcohol en teevee laten je wegdromen uit de dagelijkse sleur. Laten de dagelijkse werkelijkheid zelfs onwerkelijk worden. Door de teevee trekken de mensen niet meer met elkaar maar met hun filmhelden op. Die helden zijn werkelijkheid. Ze zijn even echt als de beelden van doden in Libanon, Iran of Zuid-Afrika, zo niet nog echter. De doden op het televisiejournaal lijken slechts stripfiguren. Ze zijn decoratie. Zaken waar je niet werkelijk bij betrokken schijnt. Elk gevoel van verbondenheid en solidariteit wordt door de teevee afgebroken. Binnen de vier muren van het gezin geeft de televisie aan, wat echt is. En dan ook nog vaak in een sfeer van dwangmatige "gezelligheid". Op de tv wordt iedereen gelijk behandeld. Iedereen is mens. De mens van Agt is evenzeer mens als de kijker. Het is een mens, en geen funktionaris. En waar hij dat laatste toch is komt dat door zijn "integriteit" en doordat hij slimmer en handiger is dan die andere mensen tv-kijkers.
De tv doet wegvluchten in schijnrealiteiten, droomwerelden en fantasieën. En als de echte realiteit vertoond wordt via bijv. beelden over rellen van krakers, punkers, anarcho's en andere rebellen, dan roept de geschrokken kijker om de sterke man. De tv laat geen onderlinge diskussie toe, want als kijker kun je niet met de tv in diskussie gaan. Voor de problemen die de tv laat zien, lijkt voor de brave kijker slechts een oplossing mogelijk: de sterke man, de politiestaat.
Dan is er de burgerlijke pers. Die brengt dagelijks nieuws over de belangrijkheid van de autoriteiten. Over de macht van het kapitaal en de internationale oorlogshitsers.
Daardoor wordt het volk het idee bijgebracht, dat er aan het bestaande maatschappelijke bestel niet te tornen valt. De arbeiders gaan dan twijfelen aan de mogelijkheid om nog iets aan die maatschappij te veranderen.
Tegenover de taktiek van staat en kapitaal om de arbeider klein te houden middels de burgerlijke ideologie, roepen anarchisten de loonafhankelijken op uit hun hokje te breken: kom uit de sleur, solidariseer, doe iets. Maar dan wel samen, met elkaar. Experimenteer met nieuwe omgangsvormen, toon je eigen mening zonder schroom, ben radikaal. Er is op de hele wereld geen persoon met dezelfde originaliteit als jezelf en met dezelfde kreatieve vermogens. Kortom: jij bent voor jezelf belangrijker dan wie dan ook. Het doet er niet toe wat anderen over jou denken. Het gaat er om, wat jij over anderen denkt.
Anderzijds besef je dat je een sociaal wezen bent. Dat je samen met anderen iets zult moeten opbouwen. Op basis van werderkerig dienstbetoon en met respekt voor ieders originaliteit en mogelijkheden. Samen met anderen de sleur doorbreken is een eerste vereiste. Je organiseren op basis van solidariteit en zelfbewustzijn. Niet omdat een partij je dat beveelt of een god dat van je verlangt, maar omdat je voor jezelf wilt opkomen. Jezelf wilt bevrijden. En dat kan alleen maar door de bevrijding van álle onderdrukten. Laat je niet langer isoleren. Ieders eenzaamheid en vervreemding is het produkt van de kapitalistiese produktieverhoudingen. Slechts door het kapitalisme en de staat af te breken, kunnen we samen beginnen aan de opbouw van een nieuwe samenleving, waar een mens weer mens mag zijn.

OrganiserenSamenzwerenBevrijdenBezettenStakenDemonstrerenOndermijnenOpruienSaboterenContesteren: Doe De Anarchie!!!

staat, bedrijf en vakbond:
tegen, dat kost arbeidsplaatsen

G O D N O C H G E B O D

De meeste anarchisten geloven niet in goden of hiernamaalsen. Slechts weinig vrijheidslievende socialisten noemden zich christen-anarchist. De meest bekende blijft natuurlijk de Russiese schrijver Tolstoi. Helemaal in tegenstelling tot zijn landgenoot Michael Bakoenin zag Tolstoi in het nieuwe Testament een openbaring voor rebellen en opstandigen. Al diegenen die door hun vredelievend werk en hun streven naar rechtvaardigheid in het gevang terecht kwamen, wisten zich volgens Leo Tolstoi in hun strijd gesterkt door Jezus van Nazareth. Vooral zijn roman "Opstanding" getuigt van zijn religieuze, maar toch revolutionaire overtuiging. "Opstanding" is onlangs in tweede druk als vertaling verschenen als Amstel-Klassiek-boek bij uitgeverij Veen in Utrecht. Een boek dat zeker de moeite waard is om te lezen.

Toch bleven en blijven de meeste anarchisten het geloof in een god afwijzen. Het zou immers vreemd zijn als anarchisten wel elke wereldlijke autoriteit afwijzen, maar toch in een goddelijke autoriteit geloofden. Je bent anti-autoritair of je bent het niet, vinden de meeste anarchisten. Dit artikel is dan ook een pleidooi voor het atheïsme, zoals begrepen door een meerderheid van de anarchistiese beweging op dit moment en in het verleden.

We zagen al eerder dat er geen vrijheid mogelijk is zonder gelijkheid. Elke autoriteit staat boven andere mannen en vrouwen, en een autoritair systeem is een systeem waarin geen gelijkheid (en dus geen vrijheid) mogelijk is. Zo er een god zou zijn, zou die ongrijpbaar en onkontroleerbaar zijn, een duistere macht. Alleen al zijn bestaan als goddelijke autoriteit maakt gelijkheid en dus vrijheid onmogelijk.

"DE GOEDE GOD"

God is goed, zeggen de christenen. Ja, maar wie garandéért ons dat? Een stelletje seniele maffiagangsters in Rome, of een kerkvol wereldvreemde christelijk gereformeerde bijbelciteerders, of de een of andere ayatollah? Sinds mensenheugenis zijn priesters en bijbelverkondigers slechts bezorgd om hun eigen carrière, hun eigen plaats in de maatschappij, in de kerk, en om hun inkomsten. Dat zijn de lieden, die zeggen dat god bestaat en dat god goed is. Zij kunnen zich niet voorstellen dat er géén god zou bestaan, want dan zou hun eigen baantje hen zinloos en belachelijk toeschijnen - wat het in feite ook is.

God is goed, de mens is slecht, zeggen de priesters. Doe dus boete, bidt en alles komt vanzelf in orde - later, in de hemel en misschien al hier op aarde.

De anarchist gelooft juist in de goedheid van de mens. De mens wordt goed geboren, maar bedorven door de maatschappij. Een maatschappij die zelf bedorven en slecht is en waarin aan de top doortrapte slechterikken zitten. Die doortrapte autoriteiten geloven vaak zelf niet in god, maar moedigen de godsdienst aan om het volk dom te houden.

De maatschappij is slecht om daarin de ene groep mensen door de andere wordt onderdrukt. De mensen worden onderling tegen elkaar opgezet, waardoor ze elkaar het leven zuur gaan maken en in elkaars ogen slecht lijken, verdorven en doortrapt. Zo ontstaat een onderling wantrouwen. Elke hartelijke solidariteit onderling wordt belemmerd. Veel mensen vluchten vervolgens in de godsdienst, die hen vertroosting en afleiding geeft. En die hen vaak een gouden toekomst na de dood belooft, maar ook gebiedt nederig en onderdanig te blijven. Jezus zelf heeft gezegd: "Gij zult de keizer betalen wat hij van u verlangt".

Deze mensen zien niet dat de godsdienst een gevolg is van het onderlinge wantrouwen, van een maatschappij die het verdeel en heersprincipe hanteert. Waarin het recht van de sterkste, de brutaalste, de mooiste, de snelste, de grootste, de duurste, de machtigste, de rijkste geldt. Waarin de minder sterken, de verlegenen, de lelijkerds, de tragen, de kleintjes, de goedkoperen, de machtelozen en de armen verschopt worden en met hun verdriet alleen gelaten. Een verdriet, waarover ze met niemand kunnen spreken - behalve

met hun fiktieve god, die hen weliswaar nooit antwoordt, maar waarvan de gelovigen zich inbeelden dat hij hen tekens geeft en hen op zijn minst toeluistert. Zo vinden zij troost en ondergaan hun maatschappelijke vernedering zonder daartegen in opstand te komen.

GODSDIENST IS SLAVERNIJ

En hier slaat de anarchist met de vuist op tafel. Op die manier onderdrukt god de mensen. Wie in opstand komt, rebelleert eerst tegen god of de godsdienst, en vooral tegen de kerk. Er loopt een bloedrode draad door de kerkgeschiedenis, een draad van kerkelijke legers, brandstapels, inquisitieprocessen, martelingen en vervolgingen. De gezamenlijke kerken, maar met name de katholieke kerk, hebben miljoenen moorden op hun geweten. Juist de laatste tijd proberen kerkelijke ambtsdragers hun eigen geschiedenis zo vlug mogelijk te vergeten om "met een schone lei" te beginnen. Dat kan niet. Een god, die zoveel moorden heeft toegestaan zou een god van moordenaars zijn. En die god is nog steeds niet dood. Integendeel, veel arme en domgehouden mensen geloven in hem als in een goede god, niet wetend dat kerk en kapitaal hun dierbare gelovigen en loonslaven zo klein krijgen en voor zich laten werken.

Juist door een gebrek aan zelfvertrouwen en aan geloof in zichzelf gaan mensen in een god geloven en tot een god bidden. Dat maakt hen nog onmondiger dan ze toch al zijn. Ze gaan hopen en bidden dat god hun problemen oplost in plaats van zelf over hun eigen situatie na te denken en zelf aan hun eigen bevrijding te werken. Ook zó zorgt de godsdienst voor brave, volgzame en onderdanige staatsburgers en loonslaven. Daarom zijn er ook christen-demokratiese partijen met een grote kiezersaanhang, zoals bij ons het CDA, de CVP in België, de CDU/CSU in Duitsland, de DC in Italië, enz. De christen-demokratiese achterban is volgzaam en denkt niet of nauwelijks na over maatschappelijke problemen. De CDA-stemmer ziet de problemen waarmee hij gekonfronteerd wordt als individuele problemen. Niet als problemen die het gevolg zijn van de verhoudingen in de maatschappij; en omdat hij problemen aan zichzelf en niet aan de maatschappij toeschrijft, lijkt de enige die hem in zijn nood kan helpen zijn gezin of zijn god. De god met wie hij praat, tot wie hij bidt. En als god noch echtgenoot hem of haar kan helpen schrijft de gelovige dit toe aan zijn eigen tekortkomingen, zijn eigen onvolkomenheid of aan een hogere lotsbestemming die zijn god schijnbaar met hem voorheeft.

De gelovige komt tot zijn geloof omdat zijn omgeving, zijn wereld slecht is. Bevolkt met slechte lieden die in zijn ogen overal een voordeeltje uit proberen te slaan ten koste van hem. Hij vergeet dat hijzelf precies eender handelt.

Hij vindt de wereld slecht, wantrouwt haar. Wil er niets mee van doen hebben of liefst zo weinig mogelijk. Hij sluit 's avonds de gordijnen, doet de deur op het nachtslot en vlucht in de droomwereld van de televisie. Zijn afkeer van de wereld wordt voor hem een reden te meer om niet aan bevrijding of opstand te denken, want hij wil niets met de vijandige buitenwereld te maken hebben. Hij wil liefst dat die buitenwereld rustig blijft, er niet te veel beroering in komt. Want dat doet zijn wantrouwen toenemen, zijn verontrusting groeien. Hij keert zich daarmee tegen de progressieve bewegingen in de maatschappij, wordt rechts, stemt christendemokraties of erger. En zo bevestigt hij zijn eigen noodlot, zijn angst doet hem voor het verkeerde kiezen.

ANGST, GOD EN FASCISME

Angst en godsdienst hangen nauw met elkaar samen. Angst en godsdienst vloeien voort uit wantrouwen, slechte ervaringen en vooral gebrek aan zelfvertrouwen. De mens is bang voor iedere verandering die in zijn nadeel schijnt te werken. Heel veel mensen zijn zelfs bang voor verandering ook als die in feite in hun voordeel zou werken. Verandering eist aanpassing, bijstellen van gedrag en omgangsvormen. Verandering brengt nieuwe situaties, onbekende situaties, en dat onbekende schrikt de mens vaak af. Hij vraagt zich angstig af of hij zich in dat nieuwe onbekende evengoed zal weten te handhaven als in de oude, vertrouwde situatie. Ook als

die oude situatie slecht is en beterschap beloodt wordt in de nieuwe, dan nog is de oude vertrouwd en is de mens er aan gewend.
De angst voor het nieuwe maakt veel mensen conservatief en behoudend. Progressieve mensen, die verandering willen, worden wantrouwend bekeken. Aktievoerders, zeker wanneer er politie aan te pas komt, verstoren al helemaal de oude vertrouwde wereld. Zo keren veel conservatieve mensen zich tegen aktiegroepen. Zelfs als duidelijk is dat deze voor het belang van deze mensen vechten. Ze worden reltrappers, oproerkraaiers, vandalen, schorriemorrie, geteisem, schorem en terrorist genoemd. Er wordt om meer politie en hardere straffen geroepen. De conservatieve mens wordt uiteindelijk reaktionair, begint te roepen om een sterke man, een tweede Hitler. Hij gaat tenslotte meewerken aan een nieuwe vorm van fascisme.
Angst leidt in uiterste konsekwentie altijd tot fascisme. Op de eerste plaats omdat het makkelijk is en door bepaalde groepen aangeprezen wordt om je irrationele angsten af te reageren op groepen die zich niet kunnen verdedigen, zoals zigeuners, gastarbeiders, vreemdelingen, studenten, stakers, vrouwen, noem maar op. Maar ook het onderlinge wantrouwen, waaruit de angst voortkomt zodat dat wantrouwen nog sterker wordt en de angst weer groter - dat wantrouwen ligt uiteindelijk ook als een fundering onder het bouwwerk van het fascisme. Immers, de mens kan niet voortdurend in angst leven, niet elk moment van de dag met zijn angsten gekonfronteerd worden. Daarom gaat hij zijn angst wegredeneren, net doen of hij helemaal niet bang is. Hij onderdrukt zijn angst naar zijn onderbewustzijn. Maar ook al lijkt hij nu zelfverzekerd, toch zal zijn onbewuste angst zijn handelen bepalen. Daardoor wordt zijn optreden in de ogen van anderen wisselvallig. Hij komt onbetrouwbaar over en dat is voor andere mensen een reden om afstand te houden en hem te wantrouwen. Onderlinge solidariteit is dan niet meer mogelijk. Problemen en konflikten kunnen niet uitgepraat worden omdat niemand begrijpt hoe het zover heeft kunnen komen. Een kleine opmerking, of een bepaalde blik kan al tot agressie leiden en tot konflikten. Geen van de betrokken kan precies uitleggen hoe het zover kon komen, en omdat men de ander toch al wantrouwde is het natuurlijk dat die ander ook de schuld in de schoenen geschoven krijgt. Toch vindt niemand het leuk om ruzie te hebben. Om problemen en konflikten te voorkomen gaat men gemaakt vriendelijk doen. Zelfs huichelen om het de ander zo aangenaam mogelijk te maken en hem niet tegen de haren in te strijken. Dat verzekerd rust en vrede, het leven verloopt schijnbaar ordelijk en rimpeloos. Maar steeds weer komt de onbewuste angst bovendrijven, als er een harde opmerking gemaakt wordt en men zal proberen net te doen alsof er niets gebeurd is.

EENZAAMHEID

Angst voor het alleen zijn, voor de eenzaamheid is echter steeds sterk aanwezig. Vooral in deze maatschappij, waar de mensen tegen elkaar worden opgezet, ten koste van anderen moeten presteren en konkurreren, waar het wantrouwen iedere gezamenlijkheid en solidariteit onmogelijk maakt. De mens is eenzaam en voelt zich verlaten. Alleen god is zijn zelfbedachte of aangeprate vriend, bij wie hij troost vindt en via de welke hij wraak hoopt op die ondankbare wrede medemensen. Maar omdat de mens niet alleen wil zijn zoekt hij andere mensen op en gedraagt zich eender als anderen. Wil niet opvallen door afwijkend gedrag, want dat lijkt zijn eenzaamheid te vergroten en is slecht voor zijn sociale status. En omdat de meerderheid van de mensen conservatief is, op een grote partij stemt, en omdat mannen in grote meerderheid van competitiesport houden en vrouwen van roddelblaadjes en teeveekwizzen, zoekt de angstige en eenzame mens daar aansluiting. Stemt op de grote liefst winnende partij, kijkt 's avonds teevee en kleedt zich zoals anderen zich kleden. De commercie speelt hier handig op in. Al wat in dit verhaal geschreven staat is bekend bij de grote reclamebureaus, die deze kennis echter niet gebruiken om de mensen te bevrijden, maar om hun nog verder uit te buiten en in het ongeluk te storten.
Terug naar de mens achter zijn teevee.

Blijven er ondanks zijn verregaande aanpassing aan de meerderheid en de heersende mode toch nog problemen over, komen er echtelijke twisten, lopen de kinderen weg, gaat het op het werk slecht of wordt je ontslagen, en wordt je ouder en nadert de dood: dan denkt de mens aan zijn god, tot wie hij om betere tijden, om hulp en om vergeving zijner zonden bidt. Zo raakt hij zijn mondigheid kwijt en legt de laatste verantwoording voor zijn eigen daden niet bij hemzelf, maar bij god. Bij zijn god, die hem uiteraard vergeeft, troost en desnoods aanmoedigt op het slechte pad door te gaan. Die god, ook al bestaat hij niet, maakt hem onmondig, willoos afhankelijk en tot een gevaar voor zijn omgeving. En wel omdat bij al wat hij doet god verantwoordelijk is, niet hijzelf.
Angst, kortom, de onderdrukte onbewuste angst liedt tot godsdienst, tot conservatisme, tot gebrek aan of ontbreken van ieder verantwoordelijkheidsgevoel, en daarmee tot onverantwoord sociaal gedrag en tenslotte tot fascisme.

GOD HOUDT DE MENS DOM

"Als er een god is moet hij afgeschaft worden", schreef de Russiese anarchist Michael Bakoenin ruim een eeuw geleden. De anarchist legt de verantwoording voor wat de mens doet bij de mens zelf. De anarchist verwerpt blinde gehoorzaamheid aan superieuren en geschreven wetten even goed als onderwerping aan god. Bij al wat de mens doet moet hij zich tegenover zichzelf en zijn medemensen kunnen verantwoorden, stelt het anarchisme. Dit maakt het anarchisme anti-autoritair. Want bevelen opvolgen en strikt uitvoeren omdat het nu eenmaal een bevel is leidt tot onmenselijke praktijken. Maar net zo goed verlaagt de mens zich tot een onmondige slaaf door god zijn zegen te laten geven bij al wat hij doet. Of dat nu goed of slecht is. Militairen die moorden plegen, worden gezegend door de legeraalmoezenier en hun zonden worden bij voorbaat vergeven met de woorden, dat het de plicht van de soldaat is om te doden. Zo kan de soldaat met een gerust geweten duizenden of miljoenen slachtoffers maken. Aan die soldaat is echter niets menselijks meer eigen.
Hetzelfde geldt voor de ambtenaar, die de wetten hanteert en uitvoert en daarmee beslist over het wel en wee van ontelbare mensen. Dat hoort bij zijn werk, hij denkt er niet meer over na. Zijn god vergeeft hem zijn zonden. De arbeider die in de wapenindustrie werkt of het bevel uitvoert om giftige of radio-aktieve stoffen te storten in de vrije natuur - hij doet "slechts" wat hem opgedragen wordt, hij doet zijn plicht. Dat hij daarbij de natuur vernielt en de gezondheid van vele mensen in gevaar brengt, ach: zijn god heeft hem zijn zonden al vergeven, hij denkt er niet meer over na. En trouwens, denkt hij, ik moet orders opvolgen anders hangt mij ontslag boven het hoofd. En mijn bloedjes van kinderen, mijn auto, mijn huis met inboedel en vrouw, mijn afbetalingen, mijn sport en mijn café zouden dan in gevaar komen. Liever dan zijn eigen belang te schaden zal hij de belangen van anderen schaden. Dat stoort hem niet, want "die anderen" zouden precies eender handelen.
En dat hij tot dezelfde god bidt als de wanhopige vrouw wier kind mismaakt geboren is omdat hij zijn gif een beetje ongelukkig geloosd heeft - ach, wie praat er nog van, "god is barmhartig".

Van dit soort barmhartigheid zijn anarchisten niet gediend. De anarchist houdt alle verantwoordelijkheid voor zijn doen en laten in eigen hand. Zal zijn eigen belang nooit ten koste van andermans belang laten gaan. Zal niet of slechts onder protestof tegenwerkend onverantwoorde bevelen opvolgen, onmenselijke wetten hanteren en naleven.
De anarchist eist dat de mens weer mondig wordt, zich zijn verantwoording niet laat afnemen. Zich niet afhankelijk laat maken van wereldlijke en goddelijke heersers die hem zeggen wat hij moet doen. Mondige mensen, die laten zien dat ze elkaar niet bekonkurreren en het leven niet zuur maken, zijn in staat tot onderlinge solidariteit. Zo doorbreken zij de ellendige eenzaamheid van hun dagelijks bestaan en kunnen zij samen met vrienden en vriendinnen aan de verbetering van hun lot werken. En op die manier wordt god overbodig. De mondige mens gelooft alleen nog maar in zichzelf en in zijn vrienden met wie hij samenwerkt in solidariteit en verbondenheid.

DE MENS SCHIEP GOD

Steeds weer draven de theologen met hun paradepaardje op: dat god het heelal heeft geschapen, dat hij "dus" bestaat. Want wie zou het heelal anders geschapen moeten hebben. De sterren en planeten komen toch niet uit het niets te voorschijn?
Waarop de anarchist antwoordt: en god dan, komt die soms wel uit het niets te voorschijn?
De kerkleraren op hun beurt doceren: god heeft altijd bestaan, is overal en alomtegenwoordig en almachtig.
Veel mensen geloven die onzin. Het is ze van jongs af aan ingeprent en ze vernemen het dagelijks van krant, kerk, teevee, radio, en ze gaan er onbewust in geloven. Ook al, omdat het heelal en de geschiedenis zo groots en veelomvattend zijn, dat de mens daar klein en zwak bij lijkt. Dat machtige moet dus wel door een almachtige geschapen zijn.
Hun geloof in god wordt hen niet ingegeven door wetenschappelijke bewijzen. De kerk zelf geeft toe dat het bestaan van god niet te bewijzen is en maakt het vervolgens nog bonter door te leren, dat de mens geen bewijs van gods bestaan mag zoeken. Want, zeggen de theologen, dan zou de mens aan god twijfelen en dat mag niet. Jezus heeft het zelf gezegd.
Anarchisten twijfelen wèl en slaan op wetenschappelijke wijze aan het zoeken. Zij baseren hun afwijzen van god op de natuurwetenschappen en de filosofie. Niet alle anarchisten, we zagen al dat een Tolstoi wèl gelooft in god. Maar de meeste denken er als volgt over: het leven van een mens is beperkt, zeg zeventig jaar. Er is een begin (geboorte) en een einde (dood). Daartussenin speelt zich alles af waaraan de mens betekenis hecht. De mensheid zelf is ook ergens en ooit ontstaan, evenals het zonnestelsel. En het is te voorzien dat over een onbekend aantal jaren zonnestelsel en mensheid ophouden te bestaan doordat de zon uitgedoofd raakt. Ook in de menselijke geschiedenis valt dus een begin een een einde aan te wijzen.
Maar het heelal zelf is in beweging. Het verandert steeds van vorm en samenstelling, zoals atomen van ordening, kombinatie en rangschikking veranderen. De uiterlijke en voor ons waarneembare vorm verandert daardoor. Maar de materie als zodanig is oneindig, niet aan ruimte en tijd gebonden. Op precies dezelfde wijze is het heelal niet aan tijd en ruimte gebonden. Het heelal kent geen ontstaansdatum en geen sterfdatum, heeft geen begin en geen einde. Het heelal is bijgevolg ook nooit "geschapen" door de een of andere grootheid. Door een bepaalde evolutie binnen ons toevallig ontstane zonnestelsel is even toevallig leven op onze planeet mogelijk geworden en is de mens ontstaan.
Die mens kon zichzelf en de natuurverschijnselen om hem heen niet verklaren. En zo vond die mens god uit, die in zijn ogen de laatste verklaring voor alles was en is. God is door de mens geschapen en niet andersom. De mens heeft zich aan zijn eigen waandenkbeeld onderworpen. Vanaf het moment dat de bijbelse Adam en Eva zich aan god onderwierpen, was het afgelopen met het aards paradijs en werd de mensheid gedompeld in ellende, onwetendheid, oorlog en verderf.
Nu zijn er ook theologen die zeggen dat god aan ons leven zin geeft. Ook dat is onzin. Omdat de kapitalistiese maatschappij ons leven zinloos maakt wil dat niet zeggen dat dus de godsdienst zinvol is. We moeten ons leven zelf zinvol maken door ons te bevrijden van al wat ons onderdrukt.
En tenslotte het hiernamaals, het leven na de dood. Blijkbaar is ons leven zo rampzalig dat velen van ons hopen het nog eens (maar dan beter) te mogen overdoen in de hemel of als gereïncarneerde. Dood is dood, met de dood verrot het lichaam, en van de geest is dan helemaal niets meer over.
Er zijn geen geesten zonder lichaam. Jammer genoeg zijn er nog teveel lichamen zonder geest. Mensen, die hun hersens slechts als een overbodige luxe in zich meedragen. Die zich slechts van dieren onderscheiden omdat ze in een god kunnen geloven.
Er is geen schepper, geen verlosser en ook geen heilige geest. Het is aan onszelf om te kiezen tussen slavernij of vrijheid.

Gebruik je HERSENS !

GEBRUIK je hersens !

P A S O P V O O R D E K R A N T !

Het is gevaarlijk bij het voeren van een aktie op publikatie in kranten te rekenen. Verenigingen en partijen krijgen van de krant voldoende ruimte. Vooral als hun aanhang groot is. Anarchisten zullen zich echter nooit kunnen verheugen in op de warme sympathie van de krant voor hun strijd.

Het gaat de uitgever van de krant om de oplage-cijfers. Hoe meer kranten hij verkoopt, des te meer advertenties en dus inkomsten. De provinciale dagbladen, die meestal een monopolie hebben, moeten kwa inhoud voor elk wat wils zijn: kleurloos, rechts, veel RTV- en show-nieuwtjes, veel sport en consumentenberichten, en veel wat genoemd wordt "human interest" (story-achtige roddelpraatjes). De sociaal-ekonomiese en politieke berichtgeving schiet er vaak bij in.
Om zoveel mogelijk lezers te bereiken moet de krant al die lezers een beetje naar de mond praten. De ideale krant is die waarin geschreven staat wat de lezer graag wil lezen. Waar of niet waar!
Iets anders is dat de krant alleen maar het hete nieuws brengt. Het "kleine" nieuws, de alledaagse problemen van wijkbewoners en werknemers, is te klein om de krant te halen. Ook al is het voor de betrokkenen veel belangrijker.
Twee dingen karakteriseren de krant: kleurloosheid op het rechtse af, en het louter signaleren van het hete nieuws (de sensatie). Al zou een journalist anders willen, hij kan en mag dat niet. Natuurlijk voert de redaktie op papier een "onafhankelijk" beleid. Ook moet de journalist zo weinig mogelijk betrokken raken bij hetgeen hij beschrijft. Om zo onpartijdig mogelijk te blijven. Maar de journalist die de autoriteiten te vaak tegen de haren instrijkt, maakt zichzelf onmogelijk en krijgt geen nieuws meer. Kritiese journalisten maken zichzelf brodeloos. En als ze zelf geen ontslag nemen, worden ze weggepest door collegae of chefs.
Binnen elke redaktie heerst nog een soort middeleeuws gildewezen: een hiërarchie gebaseerd op ontzag voor wat de hoofdredakteur als vakwerk ziet. Zijn relatieve vrijheid van handelen maakt van de journalist een kleine zelfstandige. Een handelaar in nieuws. En op de redaktie gedraagt hij zich als de kruidenier, die zijn eigen winkeltje nauwkeurig afbakent van de andere. Ieder journalist krijgt een bepaald gebied onder zijn hoede, en tevens een bepaalde specialisatie, zoals onderwijs, kultuur, industrie, provincie, noem maar op. En dat vakgebied is verboden terrein voor ieder ander journalist.
Veel journalisten wanen zich zo al gauw alleenheersers op hun vakterrein. Ze denken al snel dat zij de enige zijn die kennis van zaken hebben en zijn dan niet meer vatbaar voor andere meningen. Ze kunnen zich doorgaans ook niet voorstellen dat iemand er andere meningen dan hun op na kan houden.
De journalist met zo'n mentaliteit is de ideale handlanger van de uitgever. "Zoveel mogelijk lezers bereiken", zegt de journalist. "Zoveel mogelijk abonnees halen", zegt de uitgever. Beiden slagen in hun opzet, wanneer de krant zo "algemeen", "onafhankelijk" of zelfs "objektief" mogelijk is.
Zij accepteren de gevestigde orde. Kritiek daarop is uit den boze. Al diegenen, die tegen die gevestigde orde aktie voeren zijn ook bedreigend voor de krant.

Er zijn natuurlijk ook redelijk goeie kranten. Maar ook een krant als de Volkskrant is met handen en voeten aan de politiek van zijn uitgever gebonden. En iedereen die de Volkskrant leest weet dat dit niet altijd in het belang van een goede berichtgeving is!

Anarchisten negeren de burgerlijke pers. Anarchisten nemen zelf de eigen informatievoorziening in handen. Maken zelf stencils, muurkranten en aktiebladjes. Kladden leuzen op muren, straten en ramen. Praten met mensen over hun aktie.

Als de krant toch aandacht aan zo'n aktie besteedt, is dat meegenomen.

Hoewel de kans groot is, dat de journalist je de kriminele hoek inschrijft.

ANARCHISME
IS EIGENLIJK
EEN ANDER WOORD VOOR
Z E L F

ekeningen - kanttekeningen - kanttekeningen - kanttekeningen - kanttekeningen - kanttekeni

Tijdens een discussie binnen onze groep over het artikel "Anarchisme en Vrouwenbeweging werden de volgende kanttekeningen geplaatst:

De titel wekt de verwachting dat er een beschrijving komt van de relatie tussen anarchisme en feminisme. In feite gaat het artikel niet verder dan het aanduiden van de organisatie-vorm voor de vrouwenbeweging: nl. autonoom, maar niet geïsoleerd van andere belangengroepen van onderdrukten.
Een aantal zaken blijven daarbij onbesproken, m.n.:

- *de onderdrukking van vrouwen is een dubbele onderdrukking: naast de onderdrukking door staat en kapitaal is er onderdrukking van vrouwen door mannen.*
- *de strijd van vrouwen voor hun eigen bevrijding loopt gedeeltelijk parallel aan de strijd van alle onderdrukte groepen voor vrijheid en zelfbeschikkingsrecht, maar zij gaat verder. Vrouwen moeten tevens strijd voeren tegen hun mannelijke mede-onderdrukten, die hen weer onderdrukken.*
- *de mogelijkheid tot en de mate van samenwerking door vrouwen met andere belangengroepen is daardoor afhankelijk van het seksisme binnen deze groepen.*
- *het gezin speelt een belangrijke rol bij de onderdrukking van vrouwen. Wordt het niet tijd dit instituut af te schaffen?*

In het artikel wordt gesproken over "de" vrouwenbeweging. "De" vrouwenbeweging bestaat niet alleen uit Rooie Vrouwen, maar uit een groot aantal autonome groepen die, buiten het anarchisme om, tot de conclusie zijn gekomen dat bewustwording en machtsvorming van onderop moet komen. Vandaar de belangstelling van vrouwen voor het anarchisme.

Terecht wordt erop gewezen dat de strijd voor "gelijke kansen voor man en vrouw" de maatschappij niet omvormt, maar slechts betekent dat vrouwen nu ook het "recht" krijgen mee te draaien in een hiërarchische en patriarchale maatschappij. Toch wordt bezwaar gemaakt tegen de wijze waarop dit geformuleerd wordt. Moeten vrouwen hieruit de conclusie trekken dat ze, omdat dit toch maar een "schijnbaar nobel streven" is, maar beter thuis, bij huis en haard, achter de aanrecht kunnen blijven? De strijd voor gelijkberechtiging is slechts een onderdeel van de strijd voor volledige bevrijding. Goede opleidings- en beroepsmogelijkheden voor vrouwen zijn echter essentieel omdat zij vrouwen de mogelijkheid geven om ekonomisch onafhankelijk, psychologisch zelfbewuster en meer vrij dan tot nu toe te kunnen leven. Vanuit deze vrijheid kunnen zij verder strijden voor volledige vrijheid.
De opmerking dat door deelname van vrouwen aan het arbeidsproces een enorm leger werklozen gekweekt wordt is, zacht gezegd, nogal ongelukkig.
Wie heeft er schuld aan de werkloosheid? de vrouwen? de gastarbeiders? of het kapitaal? De geschiedenis leert dat in tijden van opbloei der economie en krapte op de arbeidsmarkt vrouwen uiterst geschikt worden gevonden om te mogen werken, werken komt haarzelf en haar gezin ten goede. In een periode van recessie echter vergroten vrouwen de werkloosheid, ze vormen een concurrent voor de mannen, drukken de lonen en verwaarlozen hun gezin. Al naar gelang het 't beste uitkomt voor het kapitaal, moet de vrouw gaan werken of thuisblijven. Mensen moeten zelf kunnen beslissen of ze al dan niet (willen) gaan werken. Indien zij dit willen, dan moet dat ook mogelijk zijn. Uiteraard komt hier de vraag naar het arbeidsethos aan de orde.

De opmerking dat vredelievende mensen kotsmisselijk worden bij de inspanningen die men zich getroost om vrouwen bij leger en politie te krijgen, klinkt enkele vrouwen wat bevoogdend in de oren. Hierbij wordt echter verwezen naar artikelen elders in deze map, waarbij wordt uitgegaan van de leuze: Geen man, geen vrouw, geen sent voor het militarisme!

Geconcludeerd werd dat het bovenstaande voor ons verder uitgediept zou moeten worden. Reacties zijn daarom zeer welkom.

L I T E R A T U U R L I J S T A N A R C H I S M E

Onderstaande titels zijn over het algemeen verkrijgbaar bij de echte linkse boekhandel. Voor wie enigszins op de hoogte wil blijven van de aktualiteit is het raadzaam een abonnement te nemen op het blad De Vrije Socialist of dit in de losse verkoop via de linkse boekhandel te verwerven. Omdat de abonnementenadministratie van De Vrije Socialist steeds wisselt, kun je desgewenst hierover kontakt opnemen met de ORA in Roermond, tel: 04750-17284 of 19216.
Dan nu de boeken en brochures:

Michael Bakoenin, God en de Staat.
Michael Bakoenin, Over Anarchisme, Staat en Diktatuur.
Alexander Berkman, ABC van het anarchisme.
Anton Constandse, verschillende titels, o.a. Anarchisme van de daad.
Friedrich Engels, Over de oorsprong van het gezin, de partikuliere eigendom en de staat.
Hans Magnus Enzensberger, de korte zomer van de anarchie.
Sigmund Freud, Totem en Taboe.
Jacques Giele, Arbeiderszelfbestuur in Spanje.
Emma Goldman, Living my Live.
Emma Goldman, Anarchism and other essays.
Grondslagen delen 1 en 2, anarcho-syndikalisties tijdschrift.
Daniel Guérin, Het anarchisme.
Daniel Guérin, voor een libertair marxisme.
Thom Holterman, Recht en staat.
Albert de Jong, Domela Nieuwenhuis.
Paul Lafargue, Over het recht op luiheid.
Arthur Lehning/Anton Constandse, Anarcho-syndicalisme.
Erich Mühsam, Schriftsteller der Revolution.
Onkruit, Oorlog in Nederland of het geweer van je buurman.
Onkruit, Ik Verdom 't.
Wilhelm Reich, Wat is klassebewustzijn?
Wilhelm Reich, fascisme en massapsychologie.
Wilhelm Reich, De Sexuele Revolutie.
Rudolf Rocker, Nationalisme en Kultuur.
Max Stirner, Der Einzige und sein Eigentum.
Souchy/Leval, CNT 1936-1976.
Ben Traven, Die Regierung.
Ben Traven, De Generaal uit de wildernis.
Voline, the unknown revolution.

Hét standaardwerk voor de in Nederland aktieve anarchist blijft natuurlijk Domela Nieuwenhuis' "Van Christen tot Anarchist".

Kritiek op het anarchisme (behalve dan de dagelijkse kritieken in De Volkskrant) onder meer:
Karl Marx/Friedrich Engels, Die Heilige Familie oder Kritik der kritischen Kritik.
W.I. Lenin, Staat en Revolutie.
L. Trotzki, hun moraal en de onze.
J. Stalin, Avant la révolution d'octobre.

Verantwoording bij de eerste druk:

Deze eerste aanzet tot een scholingsmap is samengesteld door de O.R.A. Het is de bedoeling, dat de teksten bekritiseerbaar blijven en liefst aangevuld of verbeterd worden.
De samenstellers pretenderen niet de enige waarheid verkondigd te hebben. Wij zijn ons ervan bewust, uiterst summier enkele zaken besproken te hebben, waardoor onjuiste interpretatie al te licht mogelijk wordt. Deze scholingsmap is dan ook slechts opgezet om de lezer aan te zetten tot het lezen van libertaire literatuur, die kennis en inzicht beter verdiept dan dit geschrift.

- Roermond 1979 -

==========

Verantwoording bij de vierde druk:

Sinds twee jaar geleden de eerste druk van de stencilmachine draaide is de anarchistiese beweging in Nederland in een stroomversnelling geraakt. Met name de kraakakties, kroningsdag 30 april 1980, de akties van al degenen die zich manifesteerden onder de naam Onkruit en de anti-kernenergiebeweging hebben daartoe bijgedragen. Met het groeien van de buitenparlementaire beweging steeg de vraag naar anarchistiese basisliteratuur. De scholingsteksten anarchisme van de O.R.A. - we zeggen het niet zonder trots - gingen daarom ook als warme broodjes van de toonbank naar de talrijke geïnteresseerden.
Voor deze vierde druk hebben we het taalgebruik in vergelijking met de eerste, tweede en derde druk sterk vereenvoudigd. Korte zinnen, weinig moeilijke woorden. Daarnaast zijn er wat onderwerpen extra behandeld: met name de godsdienst, het niet-stemmen en het anti-militarisme die in de vorige uitgaves wat onderbelicht zijn geweest. Het artikel "Limburg Libertair" is komen te vervallen. Niet omdat we er niet meer in zouden geloven, maar omdat dit onderwerp voor andere elders wonende lieden wellicht minder interessant is.
Wij wensen tenslotte de lezer veel inspiratie toe en succes in de strijd voor een vrije en socialistiese samenleving.

- Roermond 1981 -

DAS WÄR'S